

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HRDETÉSEK:
6-hatásban heti sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 filler.

Nyitárora 40 filler.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, január 4.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Néppártból konzervatív párt.
Erkölcsei mérleg.
Elfogott sajtóbandita.
Atsól Péter ingatlanainak árverése.
Sínházi pikantériák.
Főszolgabírók ünnepeletése.
As aradi pénzügyintézetek.
Egy magyar miniszter huga nyomorban.
Ingyen kenyér!
Petőfi koponyája — megkerült.
Nébel Alfréd — magyar.
A népkonyha a munkanélküliségért.
Kecskeméthy bátyja eltűnt.
Tárcs: Új női típusok. Irta: Szász Zoltán.
Regény-Csarnok: A harmadik. Irta: Sienkiewicz Henrik. Fordította: Hegedüs Szeráfin.

Néppártból konzervatív párt.

Arad, január 3

Napok óta érdekes hírek röpködnek a levegőben. Szerte beszélnek, hogy a néppárt vedlik. Leveti az eddigi hangzatos és veszedelmes frázisokkal bélelt köpönyeget s felhuzza az ujat: a párt *konzervatív* nevet nyer.

Hogy a néppárt sohasem volt néppárt, azt régen tudjuk. Legalább a néphez nem volt semmi köze. A népnek csak a szavazata volt nekik jó, meg sajnos, itt-ott felmerülő ügyes-bajos, sokszor csak házi perpatvarszerű ügye, mit a néppárt bűvészi ügyességgel sokszor országos jelentőségűvé fújt fel. A nép csak eszköz volt nekik. Csak céger, hogy fe-

dezze e jó urak hazafiatlan munkáját, kik a nép nevében szónokoltak és cselekedtek.

Hát most konzervatívek lesznek. Mint magyarul mondják: *maradi* pártiak. Szóval a sok jó között azt akarják, hogy maradjon minden a régiben. A nép ne haladjon tovább a felvilágosodás útján. Kössük be a szemét, nehogy meglássa a liberalizmus jegyében dolgozó és kormányzó urak hasznos munkáját. Butitsuk még jobban, mert még rájön szegény, hogy több a baromnál s még megesik vele az a csoda, hogy itt e földön s nem az égből várja boldogulását.

A mi népünknek csak az a baja, hogy nem gondolkozik. Ilyesmire nem, vagy alig tanítják. Ujságot soha, vagy csak ritkán olvas. Csak kötelességeit, terheit ismeri. Meggyőződése nincs. Akarata semmi. Ez különben a mi kulturális viszonyaink mellett nem is csodálható.

Ily helyzetek között bizony nem csoda, ha a néppárt észbontó elvei itt-ott a lelkeken uralkodnak. Oly kenetteljes hangon, oly simán szólnak a néphez, annyira szájaize szerinti adagokban tálalják föl ügyes-bajos dolgait, hogy bizony önkényt izgatódik az az amugy is szertelen vallási tülzásokkal teli lélek.

S azután ott vannak a hivatásukhoz hűtlen hecckáplánok: az Alkotmány s a többi lapjaik?!

Napról-napra buzgón végzik munkájukat. A papok ott, a hol csak lehet, a nép-

párt elveit dicsőítik. A liberálisokat, mint a nép jogainak bitorlóit, vallásának meggyalazóit, szenvedéseinek, nyomorúságának okozóit állítják a nép lelke elé s kicirkalmazott, élére állított, de a nép valóságos érzületére ható okoskodásaikkal a néppárt zászlaja alá terelik a népet s növelik lelkületében vad szenvedélylyé a fanatizmust.

Sajnos, a liberális képviselő urak mind ezt összetett kezekkel nézik.

Nem iparkodnak a felvilágosítása érdekében *tenni* valamit. *Nem szállnak le a falvakba, nem érintkeznek a néppel s nem iparkodnak oly formában meggyőzni a népet a liberalizmus üdvös hatásáról, hogy az azt meg is értse.*

Pedig könnyen menne. Kis fáradtsággal is nagy eredményeket lehet elérni. Hasznos, népszerű felolvasásokkal, folytonos érintkezéssel, jóakaratu tanácsok osztogatásával el lehetne érni annyit, hogy a nép kijózanodna s képviselője értékét annak érdeme szerint becsülné.

Nem folyta el a választási harc alatt annyi pénz és ital. A nép önkényt sorakozna a liberális zászló alá, belátva, hogy képviselője felvilágosítására, anyagi s szellemi ügye jobbitására törekszik s vele rendszeresen, mint édes atya gyermekével foglalkozik, nem hallgatna népbolondító tanaira, de követné azt és annak zászlóját, kit szíve, tapasztalata arra érdemesnek tart.

TÁRCA.

Új női típusok.

Irta: Szász Zoltán.

Sok szempontból megcsinálták már a múlt század mérlegét s ez mindannyiszor hatalmas és érdekes fejlődést konstatált. E részlet mérlegek közt bizonyára van nem egy, mely a mostani témánál fontosabb térről gyűjtötte az adatait, érdekesebb izgatóbb azonban egy sincs. A női nem e századbeli fejlődése ez a téma. Egészen sajátos, különálló, az általános társadalmi fejlődéstől elütő a női nem fejlődése ebben a században; az össztermészet korszakváltozásaihoz hasonlítható, azokhoz a csodás metamorfózisokhoz, melyek egészen új állat- és növényfajtákat hoztak létre, a földet egyre népesebb és változatosabb lényekkel népesítve be.

A női nem keretén belül is épen ebben a században rohamos gyorsasággal új válfajok, új típusok keletkeztek.

A nőemancipáció, mely minden foglalkozást, munkakört, melyeket eddig csak férfiak töltöttek be, a nők számára is megnyitott, természetesen meg ezeket az új típusokat. Előtte majdnem minden nőnek, majdnem egész élete a család keretén belül folyt le s így a női társadalom csupa egyforma egyénekből állott. Ma már nincs így; csaknem olyan sokszínű ma a női társadalom, mint a férfiak világa s a haladás törvénye biztossá teszi, hogy nem is olyan

sok idő múlva a nő a férfivel azonos szerepet fog játszani.

A legkifejtettebb, leggyorsabban elismert s így kifejezettebb új válfaj a művésznő. Nem a rokokó precieuse-e, a ki időűző kedvtelésből adta magát az írásra vagy festésre, hanem a művészetben élethivatást, érvényesülési módot sőt realis fonlalkozást látó és kereső nő ez. Legfényesebb képviselője ennek az új típusnak Baskirtseff Mária. Ennek a dús gazdag, nagytehetségű és mélabus nézésű orosz leánynak élete, egész lénye mintegy jelképe annak a visszáságokkal, meghasonlással telt átmeneti állapotoknak, melyet ma az európai társadalmak női elite-je átél. A régi-életfelfogás már ingadozik, az ujnak a jogai még nincsenek elismerve. Baskirtseff Mariáról már tömérdek írtak s így azokat sem fogom újra részletesen bemutatni. Csak annyit olvasok ki most egyéniségéről, a mit a művésznőre nevezve általános jellemzőként illik. Egyénisége érvényesítésének vágya jellemzi leginkább ezt a nőfajtát. Természetes, hogy ez a törekvés gyakran a nőesség határára tulvezet s ezért nem egyszer vele együtt jár a különbség, a hisztéria, a hó-bort Kovalewszka maga így írja le a saját és hozzá hasonló nők lelkületét: „Mi nőiesek vagyunk, de egy örök kíváncsiság él bennünk, megismerni mindazt, a mit a férfiak világa nyújt. Nem akarunk, vagy legalább is föltétlenül nem akarunk asszonyokká lenni, mivel az megint a férfiak gyámsága alá vezet, a nélkül, hogy megnyernék a sovárgott furcsaságok tel-

jességét. A művészetre adjuk tehát magunkat: ez maga az élet is így ha benne szabadon keresztül kasul járhatunk, körülbelül megismertük, mi az élet. Teljesen azonban még sem, mivel a művészet s az élet csak sokban, de nem mindenben azonos egymással s így bármily felvilágosodottak, szabadgondolkodásuk és modoruak leszünk a művészet által, az élet nagy pillanataiban, mikor ez a lelki nagykorúság próba alá kerül, bizony csak fölülkerekedünk bennünk az ősi női gyöngöseség és elfogódottság.” Ez a vallomás töredék ráillik általában a művésznőre, mely minden bizarrsága dacára, még mindig a legnőiesebb, legvonzóbb új típus.

A tömeg előtt kevésbé szimpatikus s a tudományos alapon álló emancipáció-ellenzők által sokkal megtámadottabb típus: a női tudós. A tudomány és irodalom szomszédos területek ugyan, de van köztük határ, melyet különösen a tudomány vaskalaposai s úgy alattomban az átlagemberek sokasága is a komolyság határána tart. Ennél a vámfonálnál aztán szigorubb is volt a női átkérezkedők ellenőrzése. Sokáig az volt a közfelfogás és a hivatalos tudomány álláspontja, hogy a nő egyáltalában alkalmatlan a komoly tudomány művelésére. Kovalewszka Szonya és egy csomó, ridegebbnél ridegebb tudományokat művelő és emelő nő azonban oly érv-csapatként támadta ennek a kínai falnak a bástyáit, hogy egyre gyakrabban kellett kaput nyitni a nők előtt s végül pedig az egész falat le kellett dönteni.

Az Aradi Közlöny minden előfizetője, ki e hó 5-éig előfizetését teljesítette, 3000 koronára biztosítva lesz balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen.

A néppárt, vagy most már *konzervatív-párt* népbutító elveivel csakhamar letűnne a magyar politikai élet színteréről, hol semmi jót, hasznost nem művel, de annál több galibát okoz. M.

POLITIKAI HIREK.

Az első interpelláció. A parlamenti szünet közben készül már az első interpelláció, melynek tárgya a budapesti legutóbbi ifjusági akcióból van merítve. *Rákosi Viktor* a függetlenségi párt tagja január 18-ikára interpellációt jelentett be a budapesti német orfeumok megrendszabályozása tárgyában s ezzel kapcsolatban a magyar főváros nemzeti jellegének felmérését fogja követelni.

Erkölcsei mérleg.

Arad, január 3.

Üzletemberek, takarékpénztárak, bankok, ipari vállalatok, első sorban pedig maga az állam, minden év végével megcsinálják az év pénzügyi mérlegét. Készülnek ugyan ilyenkor hamis mérlegek is, de nagyjában hiven tükrözik vissza ezek a bilanciák úgy az egyesek, mint az intézetek és az állam gazdasági állapotát. S ha egy állam vagy egy nagy nemzet erejét és hatalmi forrásaiknak minden előnyeit, hátrányait, ezekből a gazdasági és pénzügyi vonatkozású kimutatásokból lehetne kibetűzni, könnyű szerrel fölbecsülhetnők Magyarország gazdasági és hatalmi erejét.

Am a nagy nemzeti társadalmak és a kulturálmok eleme nem alapszik anyagi tényezőknél s ha igazságos mérleget akarunk készíteni, az erkölcsi és kulturális erőforrásokat is tekintetbe kell venni.

Sajnos e részben éppenséggel nem kecsegtetők a kilátások. Ami kulturánk külterjes fejlődését illeti, még csak meg lehetnénk elégedve mert kétségtelen hogy a kulturát terjesztő intézmények jelentékeny mértékben megsokasodtak, iskoláink száma évről-évre emelkedik s a mostani nemzedék minden rétege tanultabb és kultiváltabb, mint az előbbeni idők generációi.

Amde ez a tudományokban és ismeretekben való haladás mégis nagyon hiányos, mert egyrészt az intelligensebb osztályok képzettsége nagyon felületes; fiaink, leányaink ha sokfélét tanulnak is, de alapos ismeretekre csak ritkán tesznek szert a tudomány egyik vagy másik ágában.

Ugynevezett tudósaink pedig csak a leg-ritkább esetekben foglalkoznak tudománnyal,

Ez a Kovalewszka Szonya megint jelegzetes képviselője a saját típusának. Míg a művésznőben a nőesség gyakran erkölcsértő élet vágyá fajul, itt a teljes aszkézis a jelegzetes. A tudós nő tulajdonképpen a tudomány apácája. Kovalewszka Szonya különösen az volt. Már fiatal leánykorában bámulatos számoló tehetséget árult el. S matematikai tanultságát később oly óriásiív fejlesztett, hogy mint nemének egyik legelsője lépte át a férfiak által monopolizált tudomány mesgyéjét.

Az uppszalai egyetem mennyiségtan tanára lett s a matematika több képlete az ő nevét viseli. Benne s a hozzá hasonlóknak már kevés a nőesség. Sőt nem egy oly szélsőségbe viszi a férfiaságot utánozó hóbortot, hogy kételkedni kezdünk tudományos gondolkodásában, mely a természet ily mértékű megtagadásával nem fér meg. Nem egy azonban ezek közül is megőrizte a nőesség varázsát s tudományos ambícióját egy-egy férfi-tudós odaadó támogatásával elégitette ki. Ezt a nemes, tudományos ösztönt s a nőesség alaptermészetét, mely a férfi társául rendeli a nőt, bámulatos összhangban, különösen két nagyírű nő egyesítette, a Renan nővére s Micheletné. Renan nővére, Henriette Renan lángeszű bátyjával együtt hatolt be a keleti nyelvek, a sémi nép-lélek titkaiba s oly sok tudományra tett szert, hogy, üzleti nyelven szólva, bátran önállósíthatta volna magát. Ő azonban szebb hivatásnak tartotta támogatni bátyját, a kit szentföldi utazásában is elkísért. S a dicső nőt itt elragadta a halál. Renan s a nővére egyaránt ágyba

magáért a tudomány kedvéért. Anyagi és az igazi tudóstól távolabb eső célokért küzdenek (de nem dolgoznak) a mi tudósaink. Mindazonáltal ezen téren is fokozatos javulás tapasztalható s talán nem is oly messze már az idő, a mikor a magyar nemzet kulturális vagyonlaga nem minusz, hanem pluszt fog felmutatni.

Amde az igazi minusz, a valódi fogyatkozást, az állami és nemzeti erősummában azt az *erkölcsi hanyatlást* fejezi ki, a melylyel léptenyomon, a társadalom valamennyi rétegében találkozunk.

Nagyon vi-szariasztó állapotok ezek! Látjuk, hogy majdnem minden egyes embernek a költségek igénye meghaladja azt a munkamennyiséget, a mennyit a maga és hozzátartozói fenntartására produkál. Jól és könnyen nagyon sokan szeretnének élni, de dolgozni csak kevesen és keveset.

Szinte csodálatos, hogy a magyar nemzet, mely ily csekély *produktív munkát* végez, egy katonai és kulturálmnak a szükségleteit, azonkívül pedig egy *kényelemszerető társadalomnak* az igényeit miként képes kielégíteni.

A családok és lopások száma rémes módon emelkedik. A gyilkosságok sorában már a testvér-, apa- és gyermekölések sem tartoznak a ritkaságok közé. Nincsen nap sikkasztás nélkül, a turf és kártya rettenetes módon szedi áldozatait és a prostitúció valóságos nemzeti intézménnyé lett.

Az erkölcsi regenerálásának magából a társadalomból kell kiindulnia, itt a kormány nem tehet semmit. A kormány megteheti például azt, hogy megtiltja a szociálmista felvonulásokat, de nem akadályozhatja meg azt, hogy a munkásosztály körében dúló elégtelenség és elkeseredés még nagyobb fokra ne hágjon, mikor hírét veszi, hogy akkor, mikor százazrek jájától, erőltien aggok, elhagyott anyák és éhező gyermekek zokszavától visszhangzik az ország, a gazdagok némelyike rövid pár perc alatt milliókat szerez, avagy vesz a kártyán és a turfán.

Ezek az erkölcsi mizériák nagyon lenyomják a mérleg azon serpenyőjét, melyben a nemzeti erőforrások hátrányai vannak elhelyezve. Az erkölcsi élet szemhatárán egyedüli világító pont az a fokozódó jótékonyosság, melyet a vagyonosabb osztályok az elhagyottak és szűkölködők nyomorának enyhítésére fejtenek ki.

Ez a világító pont annál ragyogóbb, mivel tanuságot tesz amellett, hogy meg vannak a magyar társadalomban is az erkölcsi regenerálás előfeltételei. S mi, kik egyre hirdetjük az erkölcsi megújulás szükségét, újra s újra rámutattunk arra a nagy minuszra, melyet a nemzeti erősumma mérlege az erkölcsi zülles következményeként felmutat. Veritas.

döntötte valami keleti nyavalya, melyből csak a nagy tudós gyógyult ki. — Nővére ott nyugszik a szent kutak árnyában, a hova egykor a biblia asszonyai és leányai jártak korsójukat telemeríteni. Emlékét pedig megőrzi egy lapnyi hallhatatlan írás, a Jézus életének bevezetése, melyet Renan neki ajánlott. Micheletné, a nagy történetíró felesége, szintén fényes példája a tudás nőnek. Együtt dolgozott férjével egy életen keresztül és noha más tudományos ambíciója nem volt, mint férje munkájából valami részecskét magának kivenni.

A tudományoskodó, gondolkozó ösztönű nők csoportjának egy alfaja külön típust jelent. A női agitátor ez. Nemes értelemben vett agitátorról van szó, valamely eszme hirdetéséről, mely épp ezért a tudománnyal foglalkozó csoportba tartozik; ebből azonban sajátosságának és közéleti, gyakran zajos szereplése folytán önálló típusú nőtt ki. Mindenféle társadalmi irányzatoknak, a nihilizmusnak, anarkizmusnak, szociálmizmusnak lehetnek eszmeharcosai, leggyakrabban azonban a saját nemük ügyének, a nőemancipációnak hirdetői.

Egy pompás nőgyéniség, Michel Lujza képviseli legjobban ezt a típust. Ez a nő a múlt század harmadik éveiben született, a Fourier, Proudhon szociálmista tanain vált nagygyá, míg végre az 1871-iki kommun-lázadás híressé tette. Elfogták ugyanis ekkor s mint lázadót, deportációra ítélték. Fogságbanléte alatt azonban jóbarátai és tisztelői kiálták megkegyelmeztetését, a mit ez a fanatikus-nő a köz-társaság elnökéhez intézett levélben becsü-

TÁVIRATOK.

Botrány a tartománygyűlésen.

Bécs, január 3. Botrányos jelenetek voltak ma az alsó-ausztria tartománygyűlésen. Az antiszemita reprodukálhatatlan kifejezéseket kiáltottak s csak nagy nehezen lehetett őket lecsöndesíteni.

A kereskedelmi szerződések megújítása.

Bécs, január 3. A kereskedelmi szerződések megújítása tárgyában a jövő hónap folyamán megkezdik a tárgyalásokat.

Kinai állapotok.

Peking, január 3. Bár a császárné Mei belga hittérítő meggyilkolásának ügyében már három rendeletet bocsátott ki, a melyekben a vétkesek megbüntetése végett egy hivatalnokot nevez ki és a keresztények iránti jóindulatát hangsúlyozza, ezt egyszerű bizonyítékának veszik a császárné amaz óhajának, hogy a hatalmakat Pekingbe való visszatérés nek idejére kedvezőbb hangolja. Ezt a visszatérést a császárné állandóan nagy bizalmatlansággal nézi. Nem hiányoznak a jelek arra nézve sem, hogy erős befolyás működik, mely az idegen lakosság közt nyugtalanságot kelt.

Orvosok kongresszusa.

Pétervár, január 3. A nemesi klub termében ma megnyitották az orosz orvosok és természetudósok XI. kongresszusát az oldenburgi herceg diszelnöklése mellett.

Elfogott sajtóbandita.

(Egy újságíró szélhámosága.)

— Az Aradi Közlöny tudóstójától. —

Arad, január 3.

A nagyváradi rendőrség egy csavargót fogott el tegnap, aki nyomorba jutott újságírónak adta ki magát, az egész várost végigpumpolta.

Sajnos nem ritkák az ilyen jómadarak, a kik a sajtó tiszta becsületességet követelő szolgáinak adják ki magukat s hogy a könyörületességre hajló emberbarátokat annál busásabban tudják megsarcolni, azt hazudják, hogy nyomorba jutottak, ezért kénytelenek koldulni.

Egy-egy ilyen hurokra került gazember elfogatásakor mindannyiszor fájdalommal s a szégyen érzetével tölt el bennünket az a tudat, hogy mindig akadnak hitvány emberek, a kik

lete ellen elkövetett merényletnek" nevezett el. Merénylet volt ugyanis szerinte, róla föltenni, — hogy elfogadja azt a kegyelmet melyben társait, akik vele küzdöttek s szenvedtek, nem részesítették. S Michel Lujza buzgón igyekezett is, hogy szabadlábonlétének gyalázatát megszüntesse s minél előbb megint fogságba kerüljön. Egyre-másra írta az izgató cikkeket, rendezte a tüntetéseket, míg végre egy ilyen tüntetés alkalmával 1883-ban az általa vezetett tömeg fosztogatni kezdett, aminek eredménye a Michel Lujza elfogatása lett. Miután innen kiszabadult, tovább izgatott, vádaskodva, utazgatva, írva, míg végre örültek nyilvánították s így minden komolyságát, jelentőségét elvesztette.

Igy jár különben a legtöbb agitáló nő. S meg is kell vallani, hogy ez a típus a legkevésbé szimpatikus, mivel a vele járó közéleti szereplés minden, eddig csupán férfiak által üzőtt foglalkozás közt a legtávolabb áll a nőiesség, alapjaiban mégis változhatatlan természetétől. Hisz a közéleti szereplés, különösen legzajosabb és legdurvább formája, a politikai, még férfiak közt se mindenkinek való pálya. Különös és nem csupa nemes tulajdonságokat kíván meg, a melyeket legalább egyelőre nem igen tartuuk a nőiességgel összeegyeztethetőnek. Ez azonban, ismételjük, inkább az Amerikában nők által is keresett napi politikai szereplésre vonatkozik. A humánus törekvések, különösen a nőemancipáció apostólnői eszményeként élnek ma is a jogaiért küzdő női nem emlékezetében.

a mi mesterségünk tisztaságát meggyalázva ujságíróknak adják ki magukat s így rabolják el az alamizsnát s arra igazán rászoruló, valódi koldusok elől.

Több ízben figyelmeztettük a közönséget, arra, hogy ne üljön fel az ilyen szélhámosoknak, akik nyomorba jutott s alamizsnára szoruló ujságíróknak adják ki magukat. Hála Istennek ma már Magyarországon *nincsenek nyomorgó ujságírók*, vagy ha vannak is nélkülözést szenvedők, van három nagy egyesületünk, a melyek mielőbb vagy állásba juttatják, vagy segélyben részesítik az igazi hivatásos ujságírókat. Akik házról-házra járnak koldulni, azok csak hitvány szélhámosok lehetnek.

Nagy szolgálatot tesz az a közönségnek, a rendőrségnek, de nekünk ujságíróknak is, aki az ilyen kolduló, néha zsarolásra vetemedő csalókat följelenti, vagy kiszolgáltatja azonnal a rendőrségnek.

A nagyvárad rendőrség által ma letartóztatott ember, a ki hol *Kompóthy Tivadar*, hol pedig *Hegyi Jenő* szerkesztőnek adta ki magát, *Paksicza István* 30 éves, süttő segéd.

Paksicza elég mutatós külseje alkalmas volt arra, hogy jó modoru fellépésével több előkelő házban, a hová bekopogtatott, ujságíróknak adhassa ki magát. Az ál-ujságíró mindenütt azt hazudta, hogy hosszabb idő óta állás nélkül van s most városról-városra utazik, hogy bejusson valamelyik laphoz. A helynéküli lézenegés és az utazás nyomorba juttatta s most a nélkülözés készítette arra, hogy az emberek jótekonyságára apelláljon.

Némely házban sejtették, hogy szélhámosal van dolguk s elutasították a tolakodó embert. Ilyenkor azt mondta, hogy *lapot indít s megtámadja benne az illető családot*. Más helyen beretvált arcából akart tőkét csinálni és színészeknek mondta magát.

Végre ma Kohn Sámuel kereskedő hurokra kerítette a szélhámost. Paksicza a kereskedőt is a legarcátlanabb módon fenyegette, ha nem engedi magát megsarcoltatni. A kereskedő nagyon helyesen kurtán bánt el a csalóval; átadta egy közeli rendőrnek, aki a rendőrségre kísérte.

A letartóztatott ál-ujságíró a rendőrségen bevallotta igazi nevét és foglalkozását, mire a rendőrség fogházába kísérték.

Legfrissebb, de legnagyobb szaporaságot ígérő típus, az ugynevezett lateiner kereseti ágakra készülő nő. Különbség van e közt és a tisztán tudományos hajlamát követő nő közt: amaz orvos, ügyvéd, mérnök akar lenni s így nem mint emez, a tudomány tovább fejlesztését, hanem egy realis értékű diplomát tűzött ki eszményeül. Ez a különbség különben a férfivilágban is fönáll. Az ilyen női lateinerek leginkább képviselik a feminizmusban megnyilatkozó realis törekvést, tömérdek nőnek ama becsületes és jogos vágyát, ha nem is valami nagy művészi vagy tudományos tehetség, ezekre a szorgalommal és kitartással bárki számára megnyíló foglalkozásokra ő is ráadhassa magát. A női nem eme törekvése idővel valószínűleg majdnem minden pályát meg fog nyitni a nő számára. S így a női nagyiparos, női vállalkozó, női államhivatalnok, női lelkész idővel ép oly természetes lesz, mint a tanítónő, az óvónő, a divatárusnő vagy a telefonos kisasszony.

Ezzel a legrealisabb tipussal és előrelátható alfajaival végzem a sort. Ha csak névsorként vonul el az olvasó előtt ez a sok új női válfaj, új foglalkozási ág, új munkakör, máris kiviláglik előtte, hogy e század tényleg olyan típusalkotó volt a női nem történetében, mint az élő lények világában, csupán ezredévek. A nő, az örök Androméda, tehát különös szeretettel tekinthet vissza a lefolyt századra, mint Perseusára, a ki megszabadította láncaitól.

Színházi pikantériák.

(A Nemzeti színház. — Ki lesz az ur a Népszínházban?
— A Magyar színház fogyatéksága.)
— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, január 3.

A budapesti színházak kulisszái mögött bizonyos idő óta forrongás van, sőt itt-ott forradalomról is lehetne beszélni.

Hogy így egyszerre beütött mindentüvé a mozgolódás, forrongás, annak különböző oka van, de egy dolog kétségtelen már ma is, hogy ennek a szinte szokatlan, általános revolúciónak igen üdvös eredménye lesz. Mert indító oka, a kölcsönös versenygés.

Beöthy László, a Nemzeti Színház igazgatója indította meg annak a régi óhajnak a megvalósítását, hogy lehetőleg teljes magyar műsört teremtsen. E téren valóban eddig a legtöbbet tett 1875. óta, a mióta a Népszínház vette át a népszínműveket. Teljessé e törekvés nem válhatott, nemcsak drámaíróink kis száma, egy-két kivétellel terméketlensége miatt, hanem azért se, mert a Nemzeti Színháznak az a fontos hivatása is van, hogy bemutassa a külföldi drámaírás jeesebb termékeit. Ezen az uton aztán valóban szép sikereket ért el, a melynek gyümölcsei is vannak immár, mert a „nemzeti” ismét visszanyerte régi hálás közönségét, sőt gyarapította azt. Ma már újból divattá vált a Nemzeti Színházba menni.

Talán ez, no meg az „Ocskey brigadéros”nak szinte korszakalkotó sikere keltette fel a Vígyszínház vezetőségének igen merész, színházi viszonyainkat tekintve szinte vakmerő akcióját: a 100 magyar előadás produkálását. Vakmerő azért, mert nálunk egyedül álló és mert nagy, talán igen nagy kockázattal jár.

De nemcsak hazafias ez az akció, hanem a hazai drámaírásra oly messze kihatással és jelentőséggel bír, hogy annak hatásait és következményeit ma még mérlegelni sem lehet.

Képzeltető, hogy minő feszült várakozással és érdeklődéssel lesi mindenki az eredményt és várja, siker, vagy kudarc jár-e nyomában. A siker szinte kiszámíthatatlan erkölcsi haszonnal, a kudarc nagy elkedve lenedéssel, talán csüggedéssel, sőt talán rakcióval is fog járni. Aztán az irigy kajánság is szerepet játszik itt-ott, természetesen olyan vidékről, a hol a székesfőváros rohamos magyarosítása, hazafias fellendülése nem látják esztatlan örömmel.

A Népszínházban minden ajk minden szem, minden fül, minden diszlet és kosztüm egy kérdőjellel vált: ki lesz az új direktor, ki lesz az új gazda?? Ma még *Porzolt* a főfő és minden egyéb, a ki iránt a bizonytalanság és várakozás heteiben még respektussal viseltetik mindenki, de azért a népszínházi bizottság tagjainak szavait, elejtett megjegyzéseit, mozdulatait, önfelédteként lesi mindenki. Mert itt is csak azt kérdik: „meghal-e a király?” Es ha elesett a harcban, ujjongva kiáltják: „meghalt a király, éljen a király!”

Egyik *Porzolt*t drukkol, a másik a primadonnáért. Mert a kulisszák mögött arról suttognak, hogy az új pályázók mögött egy-egy primadonna áll: az egyik ambicióból, a másik nyílt vagy titkolt duzzogásból. Es hasztalan tiltakoznak *Blaha Lujza*, *Küry Klára* és *Hegyi Aranka* a gyanúsítás ellen, ezek a gyanakvó urak és hölgyek ravaszul összehunyorognak:

— Tudjuk mi, a mit tudunk!

Mert van három pályázó, akiknek mindenike tisztelettel és hódolattal viseltetik egy-egy primadonna iránt.

Tehát, ki lesz az ur? *Porzolt*-e, vagy a primadonnák?

Mi pedig úgy tudjuk, hogy e sanda gyanu ezuttal tárgyaltan.

Csak a Magyar Színházzal *nincs senki megeledeve*. A műsor iránt eddig is nagy volt az ellenszenv, most pedig, hogy *Szojyer Ilonka* elment és *Fedák Sári* jött helyébe, ezt mondja a budapesti közvélemény:

— Több őszinteséget kérünk, mondják ki, hogy itt van a magyar orfeum és meg van oldva a magyar dalcsarnokok kérdése. M helyt ezt kimondják, a különféle orfeumok és zengerájok helyett a Magyar Színházba járunk!

Atzél Péter ingatlanainak árverése

(Uj utca Aradon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 3.

Atzél Péter Szent László király-utcai telkeinek árverését már ma befejezték. Elárverezték az összes telkeket egynek kivételével, a mely csak azért nem került eladás alá, mert nem volt bíróság megbecsülve.

Ily módon az üres telkek közül mindegyiknek más-más gazdája akadt, s minthogy az új telektulajdonosok mindmegannyian építés céljából vették meg a telkeket, *egy év alatt kiépül* a kopár utca s csinos házak fognak emelkedni az elhanyagolt külsejű helyen.

A Szent László király-utca új házaival, rendezett kövezettel és járdákkal szépsészeti szempontból mindenesetre nagy előnyére válik majd Arad városának.

Évvel az új utcával kapcsolatban egy másik utcarendezési kérdés is előtérbe nyomul.

Szinte kézenfekvő dolog, hogy a város tulajdonát képező Probst-féle telek megnyitásával úgy forgalmi, mint szépsészeti szempontokból jelentékenyen nyerne Arad városa.

A nagy Schreyer-féle telket rövid idő alatt szintén parcellázni fogják és így itt is hamarosan megindul az építkezés.

Ez az utca-nyitás annál inkább szükséges volna, mert ilyenformán a törvénykezési épület a főtérrel kapcsolatba jutna ama tér által, mely a megnyitott telek helyén keletkezne.

Atzél Péter telkeinek árveréséről különben a következő tudósítás számol be:

Ortutay Antal bírósági végrehajtó, *Adler Mihály* dr. budapesti és *Winter Adolf* aradi ügyvédek, ma délelőtt 9 órakor folytatták a Szent László király-utcai telkek elárverezését.

Az aradvárosi 6750. számú telek jegyzőkönyvben fölvevett 260—4. helyrajzi számú, 170 négyszögöl területű üres háztelket 4342 koronáért vette meg *Ludigh István* ügyvéd és neje *Madarász Ilona*.

A 6751. számú telekjegyzőkönyvben fölvevett 260—5. hrszámú 287 négyszögöl kiterjedésű üres telket 8500 koronáért, *Schör Albert* az aradi és csanádi egyesült vasutak mérnöke vette meg.

A 4717. számú telekjegyzőkönyvben fölvevett 6300 helyrajzi számú 5 hold földet a szecsegyházai dűllőben 2460 koronáért megvette *Schüte Péter* aradi bírósági telekkönyvvezető.

A 4718. számú telekjegyzőkönyvben fölvevett 259—5. hrszám alatt épült emeletes házat telekkel együtt 13551 koronáért megvette a *Magyar jelszlog hitelbank*.

A hegyaljai szőlőkre a világosi járásbíró-ság szintén elrendelte az árverést, határidőt azonban még nem tűzött ki.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Páholy, bohózat. (Páros bérlet.)

Vasárnap: Délután: Boccaccio, operette. Este: A páholy, bohózat. (Páratlan bérlet.)

* **Az új cég.** Ma ismét színmű volt a műsoron, ami annyit jelent, hogy üres volt a ház. A szereplőket megilleti az a dicséret, hogy ép oly buzgósággal és ambícióval játszottak, mintha lelkes nagyszámú közönség kísérte volna figyelemmel játékukat. Különösen dicséretes alakítást mutatott be *Angyal Ilka*, aki Klára szerepének minden szépségét ki tudta emelni. Elegáns Theodosia volt *Menszáros Margit*, *Bácsné Bastienne* szerepében sok melegséggel játszott; kedves volt *Komlóssy Ilonka*. *Bács* a hirtelenül beteg lett *Mezey* szerepében ugrott be és ezzel nagy rutinjának adta tanujelét, mert oly biztonsággal játszotta l' Aubépin szerepét, mintha alaposan készülhetett volna rá. A többiek: *Palágyi, László, Arkossy* és *Nemes* szintén sokban járultak ahhoz, hogy kerekded előadásban legyen része a kisszámú közönségnek.

— **Pethes Imre a Vigszínházban.** A temesvári színházban tegnapelőtt bucsuzott el *Pethes Imre*, aki a tegnapi nappal a Vigszínház tagja lett, az ottani közönségtől. Pethest mindvégig a leglelkesebb hangulatban ünnepelték s számtalan habérkoszorúval tüntették ki.

* **Szozer Ilonka vendégszereplései.** *Szozer Ilonka* nagy sikerrel vendégszerepelt a *kecskeméti* színházban. E hó 4-én, szombaton és vasárnap *Szalmár*ra megy, ahol a „Bőregér” és „New-York szépe” című daljátékok fő női szerepét fogja énekelni.

* **A vasárnapi előadások.** Vasárnapra két vonzó darab van műsorra tűzve. Délután *Boccaccio* operett kerül színre a címszerepben *Felhő Rózsival*, este megismétlik a szombat este bemutatásra kerülő új bohózatot. *A páholyt*. Ennek a darabnak a Vigszínházból nagy jó híre került Aradra, erre vall, hogy a bemutatás előadásra zok jegy fogyott el a pénztárnál. A színházulati nagy hatást is vár a jövedévtől duzzadó darabtól melyre minden szereplő igazi jövedélvel készült.

* **Botrány egy színházban.** A moszkvai színház tegnapelőtt kellemetlen botrány színhelye volt. Operát adtak, egyszerre csak a primadonna egész hangosan a legocsmányabb szavakkal *szidalmazni kezdte az első sorban ülők egyikét*. Az előadást félbe kellett szakítani, s a primadonát másnap elbocsájtották.

* **A vesztaizűzek operettre készül a társulat** már régebben. Dienes karmester a zenei rész tanulásával a jövő hét végére készen is lesz úgy, hogy a ritka szép zenéjű operett e hó derekán színre kerülhet.

* **Művészházasság.** *Sybil Sandersont*, a világ híri francia énekesnőt, mint egy newyorki távirat jelenti, eljegyezte *Fitz James Henry* gróf, amerikai többszörös milliomos. *Fitz James* herceg harmadik fia

* **A kassai színelőadások.** A kassai Nemzeti Színházban *Gárdonyi Géza* „Karácsonyi álom” című pásztorjátékát tetszéssel fogadta a közönség. — E héten három dalműelőadás lesz: *Faust*, a „Parasztbecsület” és „Troubadour.” A két utóbbi *Alberti Verner* felléptével kerül színre. — Legközelebb vendégszerepelné fog *Baracsi Róza*, az Országos Színeszínház végzett növendéke.

* **A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű-zenefolyóirat** a IX. évfolyamába lép most a beküldött I. füzetével. Kilenc éves pályafutásán fel küzdötte magát minden zenebarátnak nélkülözhetetlen hangjegy folyóirat, hogy minden zongorán és szalangan feltalálható s hogy a logszámozottabb hazai és külföldi zeneszerzőket számíthatja munkatársai között. 1902. évi I. füzeté a következő tartalommal jelent meg: 1. *Lányi Ernő* „Kinyitott a fehér róza”, magyar dal. 2. *Beriot Károly* „Aria Donizetti operájából”, hegedűre zongora kísérettel. 3. *D'Antal L.* „Álomkép”, dalkeringő. 4. *Huber Sándor* „Cinka Panna-ábránd”. Minden hóban két hasonló terjedelmű füzet legsikerültebb aktuális zenetermékkel jeleni meg. Előfizetési

ára 24 füzetre egy évre 12 korona, 12 füzetre félfévre 6 korona. Előfizetheti a „Zenélő Magyarország” zenemű kereskedésében Budapesten, VIII. József-körút 22/24. hol bármi más zenemű is megrendelhető.

Az aradi pénzüintézetek.

(A múlt év üzleti forgalma és eredménye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 3

Lejárt az 1901-ik év s a pénzüintézetek a közgyűlések előtt állanak. Készülnek a mérlegek s a jelentések, melyek nem csupán az egyes pénzüintézetek vagyoni állapotát, üzleti forgalmát s az üzleti év eredményeit mutatják, hanem egyben megbízható és hű tükröi a város és a megye közgazdasági állapotának. Megbízható tájékoztatást nyújtanak arról, hogy az ország gazdasági állapota egy év alatt milyen változást szenvedett: javul-e az, vagy sem.

Az elmúlt üzleti év az aradi pénzüintézetek forgalmát, a betétek álladékat és az üzleti nyereséget tekintve *némi javulást mutat az előbbi évhez képest*. Annyit bizonyosan, hogy a válság, mely 1900-ban már-már a tetőpontra volt, nem fejlődött tovább, s a múlt súlyos gazdasági állapotából csak a rossz kamatviszonyok tartották fenn állhatatosan magukat.

Az aradi pénz- és hitelviszonyok rendületlenül kiálták azt a súlyos válságot, mely a múlt években olyan nyomasztólag hatott s így természetes, hogy az idei üzletév eredménye nem rosszabbodhatott. Bár ebben nagy szerepet játszik az a körülmény is, hogy az aradi pénzüintézetek úgy a tartalékok, mint a részvénytőkék nagysága tekintetében mindjárt a fővárosi intézetek után következnek.

Általában kevés különbség látszik lenni a két üzletév, 1900. és 1901. között. Kitészik ez az egyes pénzüintézetek üzletmenetének vázolásából, mely itt következik:

Aradi Első Takarékpénztár. A rossz gazdasági viszonyok dacára az intézet üzletforgalma az előző évek forgalmához képest nem csökkent, sőt az egyes üzletágakban némi *emelkedés* is mutatkozik.

Az üzleti eredmény még nem állapítható meg pontosan, azonban valószínű, hogy a tiszta nyereség a kedvezőtlen kamatviszonyok dacára is ugyanannyi lesz, mint tavaly s így az *osztalék 160 koronában* lesz megállapítható. Az osztalékon kívül, természetesen, nagyobb összegek jutnak a különböző alapok javára.

Az intézet 61-ik közgyűlése február első napjaiban lesz.

Az **Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár** 1901-iki üzleti éve legfeljebb csak annyiban üt el a tavalytól, hogy a jelzálogos adások az idén könnyebb fizetőknek bizonyultak. Egyebekben az elmúlt esztendő üzletmenete teljesen normális volt. Ezen intézetnél, tudvalevőleg, az osztalék alapszabályilag van megállapítva, s így a szelvényeket az idén is *30 koronával* váltják be. A takarékpénztár 12-ik évi közgyűlése február végén lesz.

Az **Aradi Ipar- és Népbank** üzleti éve az általánosan nyomasztó gazdasági viszonyok dacára kielégítő volt. Az üzleti eredmény nem éri ugyan el egészen a tavalyit, de megközelíti.

Mint különösen örvendetes körülmény említendő fel, hogy a takarékpénztári *betétek* ál-

ladéka úgy az anyaintézetnél, mint a békéscsabai fióknál *lényegesen emelkedett*.

Az osztalék valószínűleg ugyanazon magasságban lesz megállapítható, mint tavaly. A közgyűlést február első felében tartják.

Az **Aradmegyei Takarékpénztár** az idén 100 korona osztalékot fizet február hó 16-án megtartandó közgyűlése után. A forgalom a múlt évinél jóval nagyobb volt s hogy az üzleti nyereség a tavalyit nem multa felül, az itt is a rossz kamatviszonyoknak tulajdonítható. Az intézetet semminemű veszteség nem érte.

A **Viktória** takarékpénztár a lefolyt évben jó üzleteket kötött. Betét-álladéka hatalmasan növekedett s vesztesége egyáltalán nem volt. A tavalyihoz képest arányagosa emelkedett az üzleti tiszta haszon is. Részvényeseinek *16 korona* osztalékot fizet. Forgalma körülbelül *ötven milliót* tesz ki. A pénzüintézet közgyűlését a jövő hó közepén tartja.

Az **Aradi Takaré- és Segélyegylet** mint *szövetkezet* évi mérlege a tavalyihoz képest *emelkedést* mutat. A törzsbetétek 6 évi ciklusa most jár le és a betevők osztalék fejében betéti tőkájük 6%-át kapják ki. Az újabb 6 évi ciklusra az aláírások máris serényen folynak és e tekintetben szintén emelkedésre van kilátás. Az ez évi közgyűlés e hó folyamán fog megtartatni és előreláthatólag a vezetés körül nagyobb változás fog beállani.

Utolsónak a felszámolás alatt levő **Polgári Takarékpénztár** említjük meg, melynek üzleti évről, természetesen, nincs mit írunk. Az intézetről csupán annyit óhajtottunk megjegyezni e helyen, hogy a reaktiválás eszméje mind komolyabbá válik, ami első sorban a felszámoló bizottság önfeláldozó munkásságának köszönhető, mely bizottság maradandó példáját adta annak, hogy önzetlen, erős akarattal mekkora munkát lehet végezni egy vidéki város piacának megmentése érdekében.

Reméljük, hogy mához egy évre már beszámolhatunk az új életre keltett Polgári Takarékpénztár üzletmenetéről is.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 4. Református-bál (Fehér kereszt.) — Az aradi hivataloslag betegsegélyző- és temetkezési-egyletnek táncestélye (Kass-vendéglő.) — A berzovai iparos és kereskedő ifjuság táncvigalma (Nagyvendéglő.)

Január 5. Az aradi könyvnyomdászok egyletének álarcos bálja (Fehér kereszt.) — Táncvigalommal egybekötött műkedvelői előadás Soborsinban (Arany szarvas vendéglő.)

Január 11. Aradvármegye tisztviselőinek táncestélye (Fehér kereszt.) — A pécskai izraelita nőegylet hangversenyvel egybekötött táncestélye (Pécskaváros vendéglő.)

Január 18. Az aradi mérnök és építész-egylet estélye (Központi szálló.) — Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.

Február 1. Az aradi tanítók és tanítónők bálja.

Február 9. Az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület tombolával egybekötött táncestélye (Fehér kereszt.)

Február 11. Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.

Március 15. Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.

(=) **Hangverseny és táncvigalom Csermón.** A csermői műkedvelők által a múlt év utolsó napján (Szilveszter) estéjén rendezett hangverseny és bál, úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben fényesen sikerült. A hangverseny műsora kilenc számból állott, melyet *Szucsú Traján* saját szerzeményű monológja előadásával bővített ki. Hangverseny előtt az ó év elmúlását s az újév eljövételét sikerült *előképp*ben mutatták be *Vertán Dezső* (Silverster apó) *Filimon Lina*, *Vertán Vilma*, *Berkes Rózi* és *Feri* és *Flamm Rózsika* az újév anygalkái. A műsort *Suhajda Béla* zongorajátéka nyitotta meg. Székely egy magyar ábrándját adva elő. *Mandi Terike* „Bucsu” című monológot adott elő *Nagy Endrétől*; igen tetszett *Varga Zsuzsika* éneke, (a „Lili keringő”, aki ismétlesül pár népdalt énekelt), melyet *Suhajda Valérka* kísért zongorán. *Csiszár András* Poe „Holló”-ját szavaltta nagy hatással, azután *Singer Miklós* hegedült nép-

dalokat. Szita Milcsi Tóth M. Gyöngyvirág című versét szavalta, Sreyer Aranka pedig Mendelbison 2. sz skercóját játszta csinosan. A Singer Ilonka és Szita Laci által előadott Gabányi „Egy baleset” című dialog volt talán a hangverseny legnagyobb tetszéssel fogadott száma. Jelen voltak a táncestélyen a fennemlített szereplőkön kívül:

Asszonyok: Vertán Ernőné, Vadas Gyuláné, Sreyer Jakabné, D. Flamm Bertalanné, Vertán Gyuláné (Baraka), Suhajda Béláné (Somoskeszi), Vertán Elekne, Gherba Gy. né, Singer Józsefné, Singer Adolfné (Szöllős), Singer Lajosné (Szöllős), Marsay Zoltáné (Seprős), Szita Istvánné, Berkes Arminné, Ney Adolné (Apáti), Berger Izraelné (Sikula), Weisz I. né (Barakony), Fischerné (Arad), Holdstein Fülöpne, Reiner Ignátné, Weisz Lajosné, Jakusovszki Samuelné (Pankota), és Rosenberg Mórné.

Leányok: Blessner Janka és Mariska (Barakony), Berger Helén (Sikula), Holdstein Lossi, Kalmár Vilma (Seprős), Klein Mariska (N.-Szalonta), Mauro Terike, Singer Erzsike (Szöllős), Singer Ilonka, Szita Milcsi, Schroyer Aranka, Filimon Lina, Vargha Zsuzsika (az előkép rendezője), Volheim Frida (Apáti), Wilssek Mária és Suhajda Valérka.

Az estély jövedelme közel jár a 100 koronához s azon a jobsorsra érdemes református egyház s az állami óvoda osztoznak.

Ingyen kenyér!

— Ujabb adományok. —

Arad, január 3.

A nyomor nagy gárdája tehát gyarapodott.

Nem is kellett hozzá csikorgós, zuzmarás hideg, kegyetlen téli fagy. December és január napjai hiába emlékeztetnek hol a tavaszi, hol az őszi napokra. Kalendarium nélkül is megállapítható a tél. A szegénység rongyairól, a nyomoruság sóhajaiból s az inség sápadt arcáról leri a tél, a maga rideg és könyörtelen valóságában.

A betegek, tehetetlenek és gyöngék szomorú gárdájának sorait acélos karu, munkaerős emberek tömörítik. A társadalmi humanizmus segítő kezét várják azok is, kik izmos kezeiket összetéve hiába várják a munkát, a miből önmagukat és családjukat fönntarthatják.

A mi közönségünk nagylelkűségében azonban rendületlenül hiszünk. A jószívű emberbarátok, a kik eddig oly megható jeleit adták emberszeretüknek, ezután sem fogják cserben hagyni a humanizmus szent ügyét.

Az éhezőknek sürgős már a segítség s a kenyeres boltot e napokban megnyitjuk. Hiszszük, hogy nemeslelkű közönségünk jótékonyága kiapadhatatlan lesz s akkor a kenyér sem fog elfogyni. Minden éhező szenvedését enyhíteni fogja az az akció, melyet a humanizmus a nyomorogók érdekében indított.

Koszoru-megváltás fejében kaptunk ma 20 koronát az ingyen kenyérré. Krausz Odön ur és neje Jössáshelyről 20 koronát küldtek boldogult Guttman Henrikné ravatalára szánt koszoru megváltása címén. Egy ismeretlenül maradni óhajtó emberbarát 6 koronát küldött, Freyberg Rezső ur pedig 4 kor. 57 fillért szedett össze gyűjtőívén.

A begyűlt összeg kimutatása itt következik:

	Korona
Krausz Odön és neje	20.—
Ismeretlen	6.—
Freyberg Rezső gyűjtése,	4.57
Mal gyűjtésünk eredménye ...	30.57
Hozzáadva a tegnapi kimutatott	2110.74
Eddigi összes gyűjtésünk ...	2141.31

Freyberg Rezső gyűjtése: Volszter Mariska 50 fil., Zachariás Katica, Kakuja Micike, Kakuja Nellike és Oppenheimer Lajos 40—40 fil., Zapota János 80 fil., N. N., Freyberg Margit, Balog Sándor, Gruter Adolf, Beke Imre, Muntyán Teréz, Eibert Erzsike és Gyepvai Lajos 20—20 fil., Freyberg Márton, Bujdos József, N. N. és Blau Sándor 10—10 fil., Hay Erzsébet 4 fil., Krausz József László és Leopold Rezső 3—3 fil., Freyberg Miksa 2 fil., *összesen 4 korona 57 fillér.*

Az adományokat a *kiadóhivatal* címére kérjük küldeni.

Gyűjtőívvel mindenkinek, a ki hozzánk fordul, szívesen szolgálunk.

Petőfi koponyája — megkerült

(Egy osztrák katonatorvos vallomása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 3.

Egy budapesti napilap mai száma nagy szenzációt ujságol. Azt írja, hogy a *Petőfi Sándor* holtteste után kutatóknak *sikerült megtalálni a nagy költő koponyáját.* És pedig egy osztrák főorvos vallomása folytán, mely az orvos fiának egy leveléből jutott napvilágra.

A nagyérdekű cikk a *B. H.*-ban jelent meg és így szól:

A magyar irodalomtörténetnek egy régi, fájdalmas problémáját akarja megoldani egy hír, a melyet néhány hét óta izgalomtól kipirult arccal, türelmetlen reménykedéssel emlegetnek írói körökben. Arról van ugyanis szó, hogy egy lelkes kutató, a ki évek óta bön-gészve jár *Petőfi Sándor* földi bolyongásának útján s nem egy értékes relikviát mentett meg a jövő számára: ráakadt volna a legdrágább ereklyére, a nagy költő hamvainak egy maradékára. A véletlen, minden kincskeresőnek leghatalmasabb pártfogója, elvezette, úgy mondják egy helyre, a hol évtizedek óta őrzik öntudatlanul, értékének sejtelve nélkül ezt a klenódiomot: *Petőfi Sándor koponyáját.*

A szerencsének és ügyességnek azonban lesz még addig némi dolga, amíg egész határozottan azt mondhatjuk, hogy besoroztuk nemzeti kincseink közé ezt az ereklyét. Mert csak a nyoma van meg, a honnan könnyű szerrel el lehet érni, ha valami váratlan és kiszámíthatatlan akadály el nem zárja előlünk. De bizhatunk benne, hogy a szerencse a mely eddig hiven kísérte a *Petőfi relikviák* kutatóját, nem fogja elhagyni éppen most, a mikor buzgalmát és fáradozását megkoronázhatná.

Mesébe illő romantikus történetet kell elmondanunk, ha követni akarjuk nyomrul nyomra *Petőfi Sándor* földi maradványának fölfedezését. A kik tudják a dolgot, csak nagy jából beszélnek el, mert hihetetlennek tartják, meg talán óvatosak is akarnak lenni addig, a míg a különös történetre rá nem üti hitelesítő pecsétjét a siker és a valóság. Tudósítónk két olyan emberrel is járt ma, a kiről föltehető, hogy apróra tudja a suttogva híresztelt irodalmi szenzációt, de nem hallott tőlük többet, mint a mennyit az első hír már elárult neki.

Elsőben is *Jókai Mór* látogatta meg, a ki semmit sem mondhatott az erklye fölfedezéséről, de tanunak ajánkozott, hogy kétségtelesen meg lehessen határozni a megtalált koponya hitelességét. A *Petőfi-Társaság* érdemes titkára *Szana Tamás* elejétől fogva ismeri a kutatás történetét, de sikerét nem tartja föltétlenül biztosnak. Hanem őt is izgatja a dolog, ha még oly romantikus is, sőt a kutatót ő maga biztatta legjobban, hogy el ne csüggedjen.

Mintegy három héttel ezelőtt inult meg

ez a szenzációs kutatás. Egy jóakaró levél szolgáltatva az első nyomot, a mely után hihetetlenül gyorsan tárult föl a többi. Es kialakult apránként a következő történet: A segesvári csatában, a hol tudvalevőleg *Petőfi* elesett, az orosz sereg egészségügyi csapatához volt beosztva a 62. osztrák gyalogezrednek egy törzsorvosa, egy százföldön született ember. A mikor a csata sorsa eldőlt, a törzsorvos bejárta a fejelegyházi sikot s rátalált *Petőfi* holttestére. Megismerte az egyenruhájáról a költőt, a ki Bem tábornok hadsegéde lévén, nem egészen olyan uniformist viselt, mint a többi honvédtiszt.

A mi ezután következett, azt az osztrák katonatorvos halála napjáig titkolta s csak halálos ágyán gyónta meg fiainak. Levágta a halott fejét s táskába gyömöszölve, elvitte magával. A mint nyugodalmas helyre ért, a koponyát annak rendje és módja szerint preparálta s esztendőig őrizte, el nem árulva senkinek, hogy egy nemzet drága ereklyéjét tartogatja hivatalosan. A hatvanas években Nagyszébenbe került s ott élt, nem tudjuk meddig. Maga mondta el halálos ágyán, hogy a koponya titka, megszerzésének módja örökösen sanyargatta a lelkét, de nem mert megvallani még akkor sem, a mikor a költőjét sirató magyarság szájáról-szájra járó legendákkal áltatta magát. Végre úgy szabadult meg a koponyától, a melynek nem bírta elviselni üres tekintetét, hogy odaajándékozta névtelen objektum gyanánt a nagyszébeni román szeminárium gyűjteményének.

Igy mondja el az osztrák katonatorvos vallomását egy levél, a melyet a saját fia írt s a mely állítólag a *Petőfi-relikviák* kutatójának a kezébe jutott. A koponya pedig, úgy mondják, máig is ott van a nagyszébeni iskola muzeumban s a katalógus csakugyan az illető katonatorvos ajándéka gyanánt tartja számon.

Budapest, január 3.

Fővárosi tudósítónk e cikkekre vonatkozólag a következőket táviratozza:

A *B. H.* *Petőfi*re vonatkozó közleménye óriási szenzációt keltett a fővárosban. *Jókai Mór* a közlemény elolvasása után cikket írt a „Magyar Nemzet”-nek a melyben kijelenti, hogy a *B. H.* közleményét legendának tartja. A biztonság kedvéért azonban, figyelmezteti a *Petőfi* társaságot az eltűnt költő ismertető jeleire, a *kiálló szem fogakra* s tanácsolja nekik, hogy küldjék be rögtön megbizottjukat Nagy-Szebenbe, s ha a kiálló szemfogak föllelhetők, úgy az kétségkívül *Petőfi* koponyája.

A *Petőfi* társaság a holnapi lapokban nyilatkozik s kijelenti hogy tudomása van ily irányu kutatásról, a dolog szelöltetését azonban időelőttinek tartja s a *B. H.* adatait nagyrészt téveseknek minősíti.

Hasonló nyilatkozatot adott ki *Kéry Gyula*, a *Petőfi* társaság megbizottja, a kire a *B. H.* közleményében célzás történik, s azt mondja, hogy a közlemény indiszkréción folytán került a lapba téves adatokkal.

A szenzációs hír a főváros írói köreit valósággal lázba ejtette.

TANUGY.

(—) **Az Aradi Tanítókerület Segélyalapja** e hó 11-én, szombaton delután fél öt órakor a polgári fiúiskola rajztermében tartja rendes évi közgyűlését, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

Főszolgabírák ünnepeltetése.

(Az aradi és a radnai járásban.)

— Az Aradi Közlöny tudóstóljától. —

Arad, január 3.

Az aradi járás jegyzői kara ma vett bucsut Péczy Elekttől abból az alkalomból, hogy Péczy a radnai járás főszolgabírói hivatalát veszi át.

A járás jegyzői kara testületileg jelent meg s a bucsubeszédet Szikszay Lajos mácsai községi jegyző mondta a távozó főszolgabíróhoz.

Péczy a könyekig meghatva válaszolt a beszédre s elérzékenyedve köszönte meg a jegyzők figyelmét.

Péczytől a jegyzők Baross Ferenchez, az aradi járás új főszolgabírájához mentek, akit szintén Szikszay üdvözölt kartársai nevében.

Az új főszolgabíró fölötté elözevényen fogadta a járás jegyzőit s Szikszay beszédére adott válaszában a hivatalos ügykezelésre vonatkozólag oly kijelentéseket tett, melyek a járás jegyzői karára a legjobb hatással voltak.

A jegyzők ezután a Millennium sörcsarnokban gyűltek össze társas ebédre, amelyen Baross főszolgabíró is megjelent.

Hasonló ünnepség folyt le M. Radnán Szilveszter estjén.

A radnai intelligencia impozáns módon akart megválni távozó főszolgabírájától, a nyugalomba vonuló Csukay Sándortól, aki negyedszázadig működött, a legnagyobb elismerés és szeretet között.

A főszolgabírói hivatal tisztikara s a járás jegyzői érzékenyen vettek bucsut Csukaytól, az intelligencia pedig bucsulakomát rendezett a Fekete sas vendéglőben, ahol a járás színejava összegyűlt.

A távozó főbíró lelkes köszöntőkben ünnepelték. Csukay meghatottan mondott köszönetet az óvációkért.

A nyugalomba vonuló Csukay Lippára költözik át, hol ügyvédi irodát nyit.

Egy magyar miniszter huga nyomorban.

(Az új-szegedi matróna és tíz unokája.)

— Az Aradi Közlöny tudóstóljától. —

Arad, január 3.

Kevesen emlékeznek ma már, hogy milyen szerepet vitt a magyar közéletben Klauzál Gábor, az egykori magyar miniszter, aki csendes, tartalmas munkásságával nagy dicsőséget hozott Szeged városának, a honnan Klauzál miniszter származott.

Szeged csaknem elfelejtette már Klauzál Gábor nevét és sokan vannak most is Szegeden, akik nem tudják, hogy kinek az emlékére nevezték el Szeged legszebb utcáját Klauzál-utcának.

Most aztán a szegedi társaságot megint foglalkoztatja a Klauzál név. Napok óta részvétellel beszélnek egy uri család nyomoráról. A nyomorgó uri család feje, Klauzál Verona, Szeged büszkeségének, Klauzál Gábor miniszternek az unokahuga. Klauzál Verona nős fiával és ennek tíz gyermekével Ujszegeden tengődik nagy nyomorúságban.

A szegedi társadalom nem tudott Klauzál Veronáról semmit. Csak a véletlen hozta felszínre a nevét. Mert ez a sokat szenvedett ur-asszony nem állt ki a sebeit mutogatni.

Klauzál Verona Ujszegeden lakik a Csánádi-utca 12. számú házban. Fehér haju, törődött matróna, 72 esztendő s a szeme annyira meggyengült, hogy egyáltalán nem lát.

Atyja Klauzál József, a miniszter öccse, a

század első felében a császáriaknál kapitány volt. De mikor kitört a szabadságharc, őrnagyi ranggal a honvédséghez állott. Ezért minden vagyonából kitudták az osztrákok. Atyját halálra ítélték. Klauzál Verona Haynaunál kikönyörögte a kegyelmet atyja részére.

Klauzál Verona később Radojcsics Uros felesége lett. Férje Tratenau-nál a csatában megsebesült, miért nyugdíjazták. E házasságból egy fia lett, aki most itt él Ujszegeden. Ennek a fiának, Radojcsics Józsefnek tíz gyermeke van.

Az öreg asszony tíz kis unokájával rossz napokat lát. Radojcsics épületdíszítő szobrász, de keveset keres, mert a lakásukban alig van valami butordarab.

Ma két előkelő szegedi hölgy meglátogatta Klauzál Veronát, aki hiteles okmányokkal igazolta származását. A matróna soha életében senkitől sem kért semmit, és most könyek között vette tudomásul, hogy agg korában nem hagyják segély nélkül a hős őrnagy leányát, a nehai híres miniszter unokahugát.

Nóbel Alfréd — magyar.

(Egy huszonöt milliós örökség.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 3.

Méltó szenzációt kelthet az a hír, melyet a késő éjjeli órákban telefonál budapesti tudósítónk.

Nem kevesebbről van szó, mint hogy Nóbél Alfréd a milliomos emberbarát, a világhírű Nóbél-dinamit feltalálója, kinek nevét utóbbi időben a Nóbél-díjakkal kapcsolatban sokat emlegették, magyar származásu. Egy hosszú és fáradsalmas kutatás eredményeként minden valószínűség szerint megállapítható, hogy Nóbél Alfréd magyarországi származásu s hogy Magyarországon most is élnek az elhunyt svéd tudós véréből való rokonok.

Az érdekes esetről a következő tudósítás számol be:

Mikor Nóbél Alfréd temérdek millióiról szóló végrendeletét megtalálták, amelyben az elhunyt emberbarát milliókat hagyott tudományos és jótékony célokra, a leltározás alkalmával mintegy 25 millió korona vagyonra bukkantak, melyről az elhunyt nem tett végrendeleti intézkedést.

Ezt a 25 millió koronát a svéd kormány, mint gazdátlan fölösleget magának foglalta le.

Később aztán erre a 25 millió koronára az elhunyt Nóbél Alfrédnek állítólagos magyar rokonai formáltak igényt és a rokonság bizonyítása céljából megindították a kutatást.

Most a magyar rokonok ág kutatóinak sikerült olyan nyomra találni, melynek alapján minden valószínűség szerint be lehet igazolni a magyarországi Nóbélek és az elhunyt svéd tudós között a vérrokonok kötelékét.

A kutatás eredménye a következő:

Nóbél Hermann 1778 év táján a fehérmegyei Perkáta községben kereskedelmi ügyletek közvetítésével foglalkozott bátyjával, Nóbél Izsákkal együtt. Később Nóbél Hermann kivándorolt Németországba, bátyja pedig elköltözött Gallára, egy komárommegyei községbe.

A kutatók most olyan okmányokra bukkantak, melyekkel bebizonyítható, hogy Nóbél Alfréd, az elhunyt dúsgazdag svéd, egyenes ágon leszármazott unokája Nóbél Hermannnak, a gallai kereskedő öccsének.

Ennek a gallói Nóbélnek egyenes leszármazottjai, Nóbél Mór bécsi gyáros, Nóbél Adolf tatai kereskedő, Nóbél Károly budapesti nyomdász, Nóbél Sándor budapesti gyári művezető

és özv. *Deutschländerné* szül. Nóbél Janka ezt a felfedezést most a javukra kívánják értékesíteni.

Tavaly ősszel a svéd kormánynak beküldték a rokonságot igazoló okmányokat. A svéd kormány a napokban küldte meg válaszát, a mely a legjobb reménységgel kecsegteti a magyar Nóbéleket. A svéd kormány válaszában ugyanis kijelentette, hogy *hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni* a magyarországi Nóbél családdal a gazdátlan 25 millió korona kiadása ügyében.

A Nóbél-család már ez iránt meg is bízott egy budapesti ügyvédet, aki a napokban utazik el Stocholmba, hogy a svéd kincstárral megkezdje a tárgyalásokat.

HIREK.

A népkonyha a munkanélküliekért.

— Az Aradi Közlöny tudóstóljától. —

Arad, január 3.

Van Aradon a Deák Ferenc-utcában egy ház, hol nap-nap után kopott szegény munkások, asszonyok, rongyos gyermekek lepik el a ház udvarát s egy földszinti helyiségbe igyekeznek, melynek ajtaján nagy betűkkel van kiírva:

Népkonyha.

Egy-két uriember is megfordul itt naponta neje vagy leánya révén, kik itt a felügyeletet gyakorolják.

Ez a jótékonytany tanya az aradi izraelita nőegylet tulajdona.

Az egyesület ma ismét fényes tanujelét adta, hogy mennyire szívén viseli a város szegényeinek sorsát. Elhatározta ugyanis, hogy a vagongyár által elbocsájtott és így önhibájukon kívül nyomorúságos sorsra jutott munkanélküliek közül *naponként ötvenet teljesen díjmentesen megvendégel* és így a mai napon már a munkások egy része ingyen jó ételekhez jutott.

Ez emberbaráti cselekedet nem szorul külön dicsőretre, legfeljebb csak követésre.

Kívánatos is volna, ha a népkonyha eme nemes elhatározása arra buzdítaná a nagyközönséget, hogy az együletet áldásdus működésében támogassa, lehetővé tévén ezáltal az inségre jutott munkások nagyobb szerű segélyezését.

Ha az említett népkonyha példáját a többi nagyobb tőkével rendelkező jótékony egyület is követné, úgy bizonyára nem lenne szükség rendőri beavatkozásra, ha egy csomó ember munkanélkülivé válik Aradon.

— **A baleset-biztosítás.** Lapunk kiadóhivatala értesíti t. előfizetőinket, hogy a múlt évi biztosítási kötvények ez év január hó 1-én *érvényüket elvesztették.* Az újabb kötvényeket, melyek az *1902-ik évre* vonatkoznak és érvényesek, csak új valóságok alapján állíthatják ki. A ki tehát a baleset-biztosítást a folyó évre is igénybe venni kívánja, annak a lapunkhoz mellékelt kérdőívet kitöltve a kiadóhivatalhoz kell beküldenie.

— **A trónörökös Jeruzsálemben.** *Ferenc Ferdinánd* főherceg trónörökös feleségével, *Hohenberg Zsófia* hercegnővel még januárban Jeruzsálembé indul s egyiptomot is beutazza. Hír szerint ez utazásnak az a mellékes célja, hogy elejét vegyék az esetleges kellemetlenségeknek, melyek az udvari ünnepségek kapcsán megeshetnek. Az ünnepségeken ugyanis a

trónörökösnek is meg kellene jelennie, felesége pedig nem jelenhetnék meg ott úgy, mint szeretné.

— **Vilma királynő szintársulata.** A hollandiak ifjú királynője saját szintársulattal dicsekedik. A negyvenhat tagból álló művész-személyzetet hat színezből álló igazgatóság vezeti. A kitűnően fizetett tagok hetenként négyszer Amszterdamban, kétszer Hágában játszanak. Nemzeti drámairodalmuk nincs, műsoruk német és francia művek fordításából áll.

— **A tisztújító közgyűlés napja.** *Institutoris* Kálmán polgármester a legközelebbi közgyűlés elé javaslatot fog terjeszteni, hogy a törvényhatóság tisztújító közgyűlését február hó 26-án tartsa meg.

— **Eugenia császárné menyasszonyi levele.** *Eugenia* excsászárné mostanában memoárjainak megírásával foglalkozik, amelyeknek keretében nyilvánosságra hozza a birtokában levő összes politikai és magánleveleket. A magánlevelezését, amelyet menyasszonykorában folytatott Napoleonnal, szintén közreadja emlékirataiban. Az utóbbiakból közöljük itt egy rendkívül érdekes levélnek néhány mondatát, amelyeket Montijo Eugénia mint menyasszony intézett III. Napoleonhoz:

Nem a korona varázsától és a trón fényétől elkápráztatva megyek önhöz nőül. Ha azt hinném, hogy e választásával saját magának, vagy hazájának ártana, úgy visszaléptem volna. Ha azonban ön királyi házasságot kötne, úgy annak a veszélynek tenné ki magát, hogy a leveretés órájában elhagyná önt, mint elhagyta az ön nagybátyját egy királyleány. Am én diplomácia és megbánás nélkül fogom követni önt. En nem a trónok közelében születtem s nem fogok sirni akkor sem, ha távol a tróntól kell meghalnom. azon esetre, ha a forradalom játékból ellenünk fordulna a végzet.

Tudvalevő dolog, hogy Napoleon, mielőtt Eugénie de Montijo kisasszony kezét megkérte volna, három fejedelmi udvarnál kapott kossarat s így volt némi értelme annak, hogy Eugénia nagyobb hűséget helyezett Napoleonnak kilátásba, mint aminő egy királykisasszonytól elvárható lett volna. Es a mit mint menyasszony ígért, be is váltotta később. A sors tényleg ellene fordult, de ő kiállotta a tűzpróbát.

— **Az ügyvédi kamarából.** Az aradi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy *Vlad Aurél dr.* ügyvéd a székhelyét Déváról Szászvárosra áthelyezte.

— **Munkanélküliek véres verekedése.** Rendkívül elkeseredett hangulat uralkodik a budapesti munkanélküli péksegédek között. E tél folyamán egyszer hirt adunk róla, hogy *Barcsay-utca 6. sz.* alatt levő munkaközvetítő intézeteknek ablakait és egész belső berendezését összerontották, zúzták, a könyveket és irományokat pedig elpusztították. Ma ugyanazon a helyen véres verekedést vittek végbe. Ma este 6 órakor mintegy harmincan gyűltek össze a *Kerepesi-ut 19. sz.* alatti önképző egyesületükben, honnan ólombotokkal, szódásüvegekkel és fadorongokkal fölfegyverkezve indultak a munkaközvetítő helyisége elé. Mintegy 50—60 ember ült a helyiségben. Mikor az ablakok csörömpölve zúzódtak össze s kő és fadarabok repültek be, a bent levők ijedten menekültek kifelé, de a tüntetők meglesték őket az udvarban, a hol iszonyu verekedés fejlődött ki. Egyszerre elkiáltotta magát az egyik:

— **Vigyázzatok, bezárják a kaput!**

Horváth János házmester csakugyan be akarta zárni a kaput, hogy a verekedők valamennyien a rendőrség kezébe kerüljenek, de póruljárt kísérletéért. Nekiestek s agyba-főbe verték, míg eszméletlenül összerogyott. A legközelebbi őrt álló rendőr telefonált a VII. ke-

releti kapitányságra, honnan lovas és gyalogos rendőrök érkeztek, de akkorára a verekedők elillantak. Csak hatot sikerült közülök elfogni. A verekedés áldozatai között négy súlyosan megsérült van, a kiket bicskával szurkálták össze. A mentők bekötözték sebeiket s a Rókus-kórházba szállították őket.

— **Nagy adomány a tudóvszéseknek.** Londonban egy magát meg nem nevező milliomos 200.000 font sterlinget adott át *Edvard angol királynak*, egy szanatorium felállítására tudóvszéseknek.

— **Egy szökött katona vérengzése.** Mint *Verbászról* jelentik, egy *Csiplics* Mladen nevű szökött katona agyon-szurta a feleségét és az anyósát. *Csiplics* két esztendő előtt vonult be katonának, de azóta sem jött *Verbászra*, mert rakoncátlan magaviselete miatt egyszer sem kapott szabadságot. Otthonmaradt fiatal felesége egy ideig ugyan levelezett az urával, de később beleunt ebbe is és viszonyt kezdett egy verbászi legénnyel. *Csiplics* katonatársai, akik otthon voltak, értesítették arról, hogy a felesége hűtlen lett hozzá és anyai örömeknek néz elébe. *Csiplics* erre a hirre megszökött az ezredtől és hazament. Délután érkezett *Verbászra*, ahol egyenesen a felesége szüleihez ment. A háznál a felesége fogadta, akit durva szavakkal előbb kérdőre vont, majd pedig kirántván az oldalfegyverét, a megrémült asszonyt többször hasbaszurta. Az asszony sikoltására berobantak a szülei is, de a felbőszült férj ezeknek is nekiment s az anyósát is összeszurkálta. Alig hogy *Csiplics* értelmetlenül tették, megjelent a csendőrfőraját is, mely az ezredparancsnokság távirata alapján kereste *Csiplics*et, mint katonaszökevényt. A gyilkos szó nélkül hagyta a kezeit megkötözni és nyugodtan ment a csendőrökkel. Ugy az asszony, mint az anyja reggelre meghaltak.

— **Az Aradi Nemzeti Szövetség munkásképző intézménye** vasárnap, f. évi január hó 5-én délután 4 órakor a *templom utcai* fiúiskola dísztermében tartja hetedik szórakoztató és szakelőadását a következő műsorral: 1. Szavallat. Előadja *Farkas Ferenc* 2. Monológ. Előadja *Rákóczi Béla* 3. Szakelőadás: *Séta a világ körül* II. Előadja *Lejtényi Sándor* tanár A szemléltető képek vetítését *Matusik Márton* tanár eszközli.

— **Miért áldozta Nobel vagyonát a békekultusznak.** *Văcărescu* Helénről régen nem hallott már a világ. Neve akkor vált világhírűvé, a mikor viszonya a román trónörökösessel a világsajtóban szóba került. Azóta elvonulva él és a muzsáknak hódol: költeményeket és novellákat ír. Most ismét beszéltet magáról. Egy francia újságíró felvilágosított arról, hogy miért áldozta a dinamit föltalálója, *Nobel* — kiről mai lapunkban írjuk meg, hogy magyar származású — vagyonát a békekultusznak.

— **Szüleimmel — ugymond —** Párisban voltam, a hol egy forró nyári délután a „Bois de Boulogne”-ban fagyaltoztunk. Asztalunknál néhány ismerős angol ember ült, a kik megmutatták nekünk a szomszéd asztalok egyikénél ülő *Nobel*. Jól szemügyre vettem azt az embert, a ki minden idők legrettenesebb romboló eszközét találta föl és nagyon örültem, a mikor az angolok, a kik *Nobel* üdvözölték, azzal tértek vissza hozzánk, hogy *Nobel* szeretné, ha bemutatkozhatnék nekünk. — Milyen volt ez az ember? Már egészen beesteledett. A szerencsétlen embernek arcvonásait nem láthattam, de hangja, magatartása, beszéde elárulta, hogy nagy szerencsétlenség terhe nyomja. Meghalt a felesége. A milliárdos szegényebb volt, mint a szerencsés munkások között a legutolsó, mindent elvesztett, feleségét, akit imádott és gyermekeit, akiket rajongva szeretett. Mindig ezeket siratta

és hogy bánatát enyhítse, elhatározta, hogy csak jót fog tenni. A tudós szelíd lett, tele szánalommal és elhatározta, hogy az emberiséget legalább némileg kárpótolja a háboru borzalmaért.

Ezzel a gondolattal foglalkozott *Nobel* mindig és ő, aki rettenetes fegyvert adott a halálnak, magányában napról-napra jobban gyűlölte a halált. Hagyatéka bizonyos tekintetben elégtétel volt maga iránt. Szívének fájdalma érlelte meg a nemes tervet. A *Nobel-díj* igazi megalapító halottak: *Nobel* felesége és gyermekei.

— **Nagy ékszerlopás.** Evek óta nem volt Amerikában oly nagy aranyu lopás, mint az elmúlt héten *New-Yorkban*. *Thebaud Pál* gazdag magánzót meglopta szolgálja *Kerns*, körülbelül 50.000 dollár erejéig. A szolga urnójét kísérté Long-Islandba. Innen azonban titokban visszatért, behatolt a lakásba s az ott talált ékszerek legnagyobb részét magához vette s azután megszökött. A rendőrség a szökevényt mind ez ideig nem fogta el.

— **Apagyilkos huszár.** *Sár-Szent-Lőrincz* községből borzalmas eset hírért jelentik. *Győri József* tartalékos huszár összeveszett az édes atyjával. A veszekedésből verekedés lett, s az elvetemült fiú az öregot fogogatni kezdte. A boldogtalan ember a fia kezei között halt meg. Az apagyilkost *Szegzárdra* vitték s átadták az ügyészségnek.

— **Az aradi tanítóképezde telke.** Arad város a kultuszminiszteriumnak tudvalevőleg a nyári szinkör megett egy telket ajánlott fel az aradi tanítóképezde céljaira. Ezt a telket, mely 8700 négyszögméter, azaz másfél holdnyi terjedelmű ma *Varjassy Lajos* gazdasági tanácsnok elnökelete alatt egy bizottság megsemmisítette és azt az épület céljaira alkalmasnak és megfelelőnek találta.

— **Sarah Bernhardt — szerelmes.** *Pierre Wolff*, a francia humorista az apja ennek a hires szinte klasszikussá lett mondásnak:

— **A Theatre Français előtt megállt egy üres bérkocsi és kiszállt belőle — Sarah Bernhardt.**

Egy nagyobbat a nagy Sarahról senki sem mondott. Ostobábbat persze igen. Ez utóbbi kategóriába tartozik az itt regisztrált hír, melyet egy másik *Wolff*, a berlini *Wolff-féle* távirati iroda röpit világgá. Azt mondja ez a hír, hogy Sarah Bernhardt a maga ötvenhét évével (ő, a lexikonok oly indiszkrétek!) szerelmes lett. Szerelmes pediglen a *Dreyfus-ügyből* until ismert — *Walsin-Eszterházy* őrnagyba. Sarah Bernhardt — e hír szerint — kijelentette, hogy, ha valamilyen francia becsületbiróság *Walsint* rehabilitálja, rögtön elmegy hozzá feleségül. Így szól a hír. Mese-e? Reklám-e? Mese-nek is, reklámnak is tulságosan ostoba. Nem marad más hátra: igaznak kell lennie. Egy valószínűség legalább szól mellette: a szerelem mindig — ostoba.

— **Az ipartestület békéltető-bizottsága** Az aradi ipartestületi békéltető-bizottságába 1902. évre az alkalmazottak sorából a következő szakbeli munkások lettek megválasztva. Rendes tagok: 1. *Renner István* asztalos, 2. *Mártonfy Viktor* bád-gos, 3. *Lang György* kovács, 4. *Heim Ferenc* kőműves, 5. *Mészáros István* sütő, 6. *Klavács András* női szabó, 7. *Jakoby János* asztalos, 8. *Papp József* keztüés, 9. *Bogdanovics Mihály* asztalos, 10. *Somogyi János* szobrász, 11. *Ferzsing Lajos* borbély, 12. *Jankovits István* cipész, 13. *Malát Ede* kárpitos, 14. *Flezsár Agoston* kefekötő, 15. *Novotny József* kőműves, 16. *Benkő István* lakatos, 17. *Soltész Lajos* női szabó, 19. *Szalay István* asztalos, 19. *Zinner Hermann* asztalos, 20. *Ackermann Ferenc* bádogos, 21. *Glutig János* kárpitos, 22. *Kovács Károly* lakatos, 23. *Adorján Dezső* kályhás, 24. *Bárdos Mihály* lakatos, 25. *Lubanovits György* kályhás, 26. *Ondrejkovits János* asztalos, 27. *Bauer Béla* bádogos, 28. *Solymos Ferenc* vas-esztergályos, 29. *Kitajka János* asztalos, 30. *Pepelné Viktor* kőműves. Pótagok: 1. *Szalay Sándor* asztalos, 2. *Váry József* ács, 3. *Bacsila*

Lajos mészáros, 4. Szalay János szobrász, 5. Vancsó József lakatos, 6. Heide János szobafestő, 7. Retkovzky János kőműves, 8. Szichermann János harangöntő, 9. Tamasovits János timár, 10. Mihájlovits Mátyás sütő, 11. Ricz Miklós szobrász, 12. Kovács András női szabó, 13. Detreceni János rézműves, 14. Habel János hentes, 15. Bencze József vasesztergályos segédek.

— **Esküvő.** Holnap délelőtt 11 órakor esküszik örök hűséget *Józsa Gyula dr.* kalocsai törvényszéki bíró *Szalay Janka* kisasszonynak, *Szalay Károly dr.*, az ügyvédi kamara elnöke bájos lányának. A polgári esketést *Institoris Kálmán* polgármester fogja végezni a városháza közgyűlési termében.

Rónai Henrik brassói kereskedő e hó 7-én tartja esküvőjét *Roth Henrik* földbirtokos leányával, *Reginával*.

— **Szántás, szivárvány karácsonykor.** Arra már volt eset sok izben, hogy karácsonykor, tehát tél közepén a hőmérő messze a fagyponthoz állott sőt talán még áprilisba illő menydörgéses zivatar is volt, de arra talán még legőregebb embereink sem emlékeznek, hogy karácsony napján szántottak volna. *Fehértemplomból* érkezik a különös hír, amely elmondja, hogy a szerbek és oláhok a vidéken, akárcsak kora ősszel vagy tavasszal, javában szántottak karácsony második napján. A többi lakosság is rendszeresen végzi a mezei munkákat, különösen a szőlő-rigolozást, homlitást, ültetést. A cserjék, fák rügyeznek, sőt a fekertemplomi parkban ujnyi hosszúságú zöld levelek is vannak. — A most uralkodó abnormális időjárással miniféle oly természeti tűnemény jár, melyben rendszeresen csak a kánikulában van részünk. Nem elég, hogy a múlt héten az ország több vidékén valóságos nyári zivatarok zuhogtak alá, most *Nagyszentmiklósról* arról is értesítenek bennünket, hogy ott a napokban gyönyörű szivárvány jelent meg a nyugati égbolton, melynek számtalan szemlélője akadt.

— **Virág, mely öl.** Az orvosi tudomány egy újabb buvárdodása ismét száműzött lakásunkból egy virágfajt; könyörtelenül mondotta ki rá, hogy mosolygó virulása alatt titkon öl mérget tenyészik, mely finoman eloszolva ott terjed a levegő minden egyes atomjában s a mely lassu mérgezéssel öl az emberi szervezetet s ez a mosolygó bimbóju virág — a *leander*. Az orvosi tudomány szerint bizonyított tény, hogy a kedvenc virág, melylyel lakóházakban és szobákban oly gyakran találkozunk, a legveszedelmesebb mérgek egyike. A tudomány most egy lépéssel tovább ment. *Wateff dr.* kimutatta, hogy a leander pusztá kigőzölgése is mérges, azaz, hogy a leander házba vagy még inkább szobába nem való, mert szivbajokat okoz. A leander mérges alkotórészei glykosida természetűek. Az új mérges anyag valószínűleg a virágokból elillanó aetheres olajhoz kötve mérgezi meg a levegőt. Külön ki kell emelni a leander levelek mérgező hatását. Délvidéken, főleg a tengerparton a leander levélfőzetet népies szerül használják, bár utána mindig mérgezési tünetek lépnek fel. Az érverés akadokzik, meglással, hányás és heves fejfájás lép fel. Nemrégiben valamelyik francia orvos megállapította, hogy leander mint közvetett malarialerjesztő is veszélyezteteti a házak egészségét s már csak azért is óva int a leander kultuszától: most hozzájárul *Wateff dr.* újabb támadása. Valószínű, hogy a leander tenyésztést e leleplezések veszélyeztetni fogják s a mostanig divó kultivált virág kiszorul a divatból.

— **Mis Stone kiszabadult.** Sok ellentmondó hír után *szófiai* távirat szerint ma azt jelentí a *Szryet* című lap, hogy miss *Ellen Stone* szabadon bocsátották. A hírek megerősítését, vagy cáfolatát bizonyára még be kell várni.

— **Az aradi kőművesek munkagyűlése.** Az aradi kőművesek szervező bizottsága ma engedélyt kért *Institoris Kálmán* polgármestertől, hogy vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza emeleti kistermében gyűlést tarthassanak. Az

engedélyt a polgármester meg is adta. A gyűlésnek a következő tárgyszorozata lesz: 1. A kőművesek helyzete és a munkanélküliek. 2. Az általános titkos választói jog. 3. Határozati javaslat előterjesztése. A kérvényt *Ponta Péter, Wagner Péter, Kotka József, Szabadi Géza és Perleg György* irták alá. A főkapitány elrendelte, hogy a gyűlésen csak a kőművesek beszélhetnek.

— **Merénylet egy alispán ellen Magyar-Ováról** telegrafálják, hogy *Pogány* alispán ellen, valószínűleg bosszúból, merényletet intéztek. *Belétek az ablakán át* éppen abba a szobába, melyben az alispán tartózkodni szokott. A golyó azonban szerencsére nem tett kárt senkiben, mert az alispán egy másik szobában dolgozott. A merénylőket a csendőrség keresi.

— **Katonai előfogatok előállítására.** *Heves vármegye* törvényhatósága föllíratot intézett a képviselőknek és a pénzügyminiszterhez, a katonai előfogatok előállítására tárgyában, kérve, hogy ezt az ügyet törvényhozási úton rendezzék, mert a törvényhatóságoknak idevonatkozó kötelezettségét még most is az 1850-ben kiadott cs. kir. biztosi parancs állapítja meg. Már pedig ez a régi rendelkezés egyrészt alkotmányellenes, másrészt pedig elavult és a mai viszonyoknak nem felel meg. Főleg azért, mert olyan díjak vannak az előfogatokért megállapítva, a melyek a községek és magánfelek károsodására szolgálnak. Ezt a föllíratot *Heves vármegye* megküldötte a főváros hatóságának is, kérve, hogy vegye tudomásul. A fővárosnak nem kell a föllíratot csatlakoznia, mert már intézett hasonló értelmű kérést a kormányhoz s a múlt év december hónapjában, a képviselőház egyik ülésén, maga *Szell Kálmán* miniszterelnök is megígérte, hogy az ügyet rendezni fogják.

— **A lokomotív százéves jubileuma.** Száz évvel eze őtt, 1801. karácsony estéjén egy az akkori időben jelentéktelen esemény történt, mely később korszakalkotó lett. A *Trevithick* Richárd mérnök által épített gőzmasinán szállítottak először utasokat. *Trevithick* később két vassínen való mozgásra épített egy gőzkocsit s 1804-ben Walesben állított is ki ilyen lokomotívot. Hat évvel később egy körvasutat épített. Terveit sikeresen oldotta meg azután *Stephenson*. *Trevithick* azonban, a ki már szép eredményeket ért el akkor, mikor *Stephenson* még nem is foglalkozott a gőzgéppel, szomorú véget ért. A sok csalódás elkeserítette s 1833-ban halt meg szegényen, elhagyatottan. Egy szegénysorba temették.

— **Halálozás.** *Telegdi Csanád* Géza kir. közjegyző-helyettes életének 42-ik évében *Borosjenőn* elhunyt. Temetése január hó 1-én ment végbe.

— **A szalmapapirgyár füstje.** Az aradi szalmapapirgyár igazgatósága tudvalevőleg elhatározta, hogy a gyár kellemetlen szagú füstjének terjedését megakadályozza, slepároló készülékeket helyez a kémény szádájára elé. Ezek a készülékek immár el is készültek s egy szakértő bizottság ma átvizsgálta a négy „vacuum“-lepároló gépből álló készüléket, melyet a eélra, t. i. a kéményfüst tovaterjedésének megakadályozására teljesen alkalmasnak talált.

— **Ellopott rendjelek.** Egy magas katonai személyiségnek, ki a bécsi Hofburgban lakik, eddig ismeretlen tettes behatolt lakásába, s szekrényéből az I. osztályú vörös sasrendet és ezen rend nagy keresztjét — mindkettő gyémántokkal kirakva — kilopta. Ezenkívül egy 12,000 korona értékű szivartárcát vitt el a tolvaj. Erdekes, hogy a szekrényben levő többi értékes rendjelekhez nem nyúlt.

— **Hol és mikor kezdődött az újév?** Mikor nálunk, az aradi Szilveszter éjfélen lecsavarták a lámpákat s aztán boldogan üdvözölték egymást az emberek, máshol még az ó-esztendő utolsó óráiban tartottak. Filadelfiában délután hat óra, San-Franciskóban három óra volt. Kalkuttában az újév első napján reggel öt óra volt, Sydneyben reggel kilencre járt az idő, Új-Zelandban meg éppen tizenegy óra volt délelőtt.

— **A meglopott csendőr.** A múlt hó 20-án megjelent lapunkban *A meglopott és kigunyott csendőr* című hír. Erre vonatkozólag a lugosi csendőrség szárnyparancsnoka arról értesít bennünket, hogy a hír valótlan, mert a lugosi szárnyhoz tartozó őrsök egyikén sem történt semminemű lopás.

— **Tizparancsolat a tére.** *A Jó egészség* című új szaklap a következő tizparancsolattal szolgál olvasóinak a tére: 1. Ehgyomorra reggel ki ne lép az utcára. 2. Ha meleg italt itál, ne menj hideg levegőre. 3. Melledet és hátadat jó melegen tartsd. 4. Hideg levegőben az orrodon át végy lélekzetet. 5. A hátaddal se hideg falhoz, se meleg kályhához ne támaszkodjál. 6. Vasuti kocsiban az ablak mellett ne ülj. 7. Hideg, szabad helyen mozdulatlanul ne állj. 8. Télen az utcán ne beszéljess. 9. Fürödj meg mindennap és lehetőleg kora reggel, hogy a bőröd friss legyen. 10. Mielőtt lefeküdnél, melengesd meg a lábadat.

— **Tizian-kép a vadak között.** *Mexico* egy eldugott zugában, *Tzinszoutzanban*, hol az egykori város romjai között összeütött nyomorult viskókban egy indiánus törzs lakik, nagybecsű műkincset őriznek az indiánusok. A helység immár omladozó templomában *Tizian* egy remek festménye függ az oltár fölött. A kép *Krisztus* sirbatételét ábrázolja, tizenhat láb hosszú, hét láb magas és ritka tökéletességgel maradt meg jókarban. Az indiánusok valósággal babonás ragaszkodással viseltetnek a kép iránt és meg nem akarnak tőle válni semmiféle áron. Pedig ebben a részben nagy kísértéseknek vannak kitéve. Legutóbb ugyan is két new-yorki milliomas tett ajánlatot a kép megvételére, az egyik 400.000 koronát, a másik pedig 500.000 koronát ígért a képért, de noha ezzel a pénzzel az egész község egyszerre gazdag lehetne, az indiánusok még sem akarták odaadni a képet. *Tizian* e festménye egyébként *II. Fülöp* spanyol király idejében került *Mexikónak* eme zugába. *II. Fülöp* ugyanis nagyon szíven hordta az akkor püspöki székhely rangjában levő e mexikói egyházközség dolgait és ő ajándékozta e képet az akkori püspöknek. Az idők folyamán a város romhalmazzá változott, a püspökség megszűnt, de a kép ma is ott lóg a templomban.

— **A legszebb matt fényképek** *Honisch L.* István ndvari fényképész, akad. tag műtermében készülnek. A legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék. Bármilyen régi fényképek után készülnek nagyítások. Vasuti szabadjegyekre 6 visit kép 4 korona.

— **A tegnapelőtti számban új rendszert** hirdetett *Porter Vilmos* Nagy-Aruháza, Aradon, a Szabadságtéren. Abból áll az új rendszer, hogy ezentul az életnagyságu ingyen-fénykép kedvezményében az is részesül, aki nem egyszerre, hanem részletekben vásárol 20 korona erejéig. Minden vásárlásról, ha az még oly csekély összegű is, nyugtát állít ki az áruház pénztára s mihelyt az összes bevásárlások 20 korona összeget tesznek ki, a vevő elnyeri az életnagyságu fényképet, csupán a papírkéretért térítendő meg 3 korona. Ezen kedvezmény az ingyen-fényképek elterjedését még inkább lehetővé teszi s nagyon sokan örülnek ezen újításnak, ugy helyben, mint a vidéken.

— **T. Üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadságtér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát, érdeklő megbízásokat.

EGYESÜLETI ELET.

(*) **Bécsiek egyesülete** Budapesten. A székes fővárosban lakó bécsiek, abból a szempontból, hogy alkalmuk legyen, társalgás céljából rendszeres összejövetelek tartására s hogy ezekben a bécsiek barátai is résztvehessenek, egyesületet alakítottak. A politikai mozgalmaktól tartózkodni fognak. Az alapszabályaikat azzal a kérelemmel küldötték be a székesfőváros hatóságának, hogy a belügyminiszternél eszközölné ki a jóváhagyását.

Kecskeméthy bátyja eltűnt.

(Menekülés a rendőri felügyelet elől.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 3.

Kecskeméthy Győzőnek, a főváros félmillió sikkasztójának testvérbátyja, Kecskeméthy István, aki a IV. kerületi adóhivatalnál díjnoki minőségben volt alkalmazva, eltűnt a fővárosból. Az eltűnést tegnap délelőtt vették észre hivatalában, ahol a hivatalos munka kezdetének rendes idején, reggel 8 órakor nem jelent meg.

Az eltűnés nagy riadalmat okozott a fővárosnál, bárha nem lehet összefüggésbe hozni a félmillió sikkasztással. Annak idején, mikor Kecskeméthy Győző a főváros vagyonával tengerentuli utra kelt, a sikkasztó rokonai, ismerősei sorában Kecskeméthy Istvánt is kihallgatták és vallomása egy kétségbeesett ember impresszióját keltette, akit öccsének tette egészen megtört. Ennek ellenére a rendőrség a nyomozás érdekében állandóan szemmel tartotta Kecskeméthy Istvánt s a szerencsétlen díjnok nem léphetett ki az utcára anélkül, hogy valami polgári rendőr rögtön hozzá ne szegődjék kísérel.

Ez a rendőri felügyelet rendkívül bántotta Kecskeméthy Istvánt. Valósággal gyöttrődött miatta és tisztviselőtársai előtt gyakran keserű panaszokra fakadt:

— Nem tudom elviselni a rendőrség gyanakvó felügyeletét. Mihelyt az utcára lépek, olyan ideges leszek, hogy már az eszemet féltetem.

Később egy ízben így fakadt ki:

— Segíték a rendőrségnek, könnyíték a dolgon. Legközelebb egy kis szabadságra elutazom és akkor magam fogom bejelenteni a főkapitányságon, hogy hova szándékozom.

Aztán csakugyan el is utazott. Karácsony előtt az ünnepekre egy heti szabadságot kért a hivatalában, azzal a megjegyzéssel, hogy haza utazik a szüleihez, Veszprémbe. A kért szabadságot megkapta.

Ma reggel járt le Kecskeméthy István az az egy heti szabadsága. Reggel 8 órakor, mikor a IV. kerületi adóhivatalba be szállingóztak a tisztviselők, Kecskeméthy István nem jelent meg a hivatali szobájában. Siklós Ede számtanácsos, az eltűnt díjnok főnöke, tíz óráig várt rá, ekkor aztán sietve tett jelentést Pesti előljárónak.

Az eltűnést nagy izgalommal tárgyalták. Pesti előljáró azonnal szolgát küldött Kecskeméthy István lakására, ahol azt mondták, hogy a díjnok egy hét előtt elutazott s azóta nem látták.

Az előljáró ez értesülés után bejelentette az eltűnést a rendőrségen.

Táviratot menesztettek Kecskeméthy Istvánnak Veszprémbe lakó szüleihez, akiktől megkérdezték, hogy nem tudnak-e valamit a fiukról? Járt-e ott, vagy adott-e valami életjelt magáról az utolsó hét nap alatt? A szülők erre a táviraatra állítólag azt sürgönyözték volna vissza, hogy Kecskeméthy Istvánt mostanában egyáltalában nem látták.

Ha igaz ez a hír, akkor csak alaposabbá teszi azt a föltevést, amely az eltűnéssel kapcsolatban fölmerült. Azt hiszik ugyanis, hogy Kecskeméthy István a rendőrség szekaturái elől menekült el. Az örökös rendőri felügyelet, figyelemmel kísérés izgatottá, idegessé tették és talán tulságosan is bántották érzékeny természetét, amelynek érzékenységet csak fokozta az óriási erkölcsi csapás, amely a vérségi köteléknél fogva öccse sikkasztása által érte s e miatt tűnt el.

Lehet azonban, hogy talán holnap, holnapután előkerül, okát adva annak, miért nem jelent meg szabadságának lejárt napján pontosan hivatalában.

TÖRVENYKEZÉS.

§ Anyai szeretetből. Megható motivuma van annak a becsületsértési ügynek, amelyet az aszói leánynevelő intézet igazgatója tett folyamatba a gödöllői kir. járásbíró előtt egy ismert nevű uriaszony ellen, akinek első házasságából származó serdülő leányát a rokonság második férjhezmenetele alkalmával az aszói leánynevelő intézetbe adta. A leánykát itt szigorú őrizet vette körül, nehogy anyja meglátogathassa. Egy alkalommal az anya kiment Aszódra az intézetbe s bejelentette magát Genersich Karola igazgatónőnél, engedélyt kérve leánya meglátogatására. Az igazgató ezen kérelmét megtagadta. Az anya a feletti felháborodásában, hogy leányát nem láthatja, sértő szavakkal illette az igazgatót. A gödöllői járásbíró ezen sértésekért 100 korona pénzbüntetésre ítélte az anyát. Ezt az ítéletet a pestvidéki törvényszék felebbezési tanácsa is helybenhagyta. Mikor a jogerős ítéletet megkapta az anya egy nyílt levelezőlapon megismételte a sértéseket s függelékül — nagy elkeseredésében — még azt is írta az igazgatónőnek, hogy sajnálja, hogy a látogatás alkalmával tetteleg nem inzul-tálta. Az igazgató a sértő tartalmu levelezőlap miatt újra bepanaszolta az anyát, akit most már 200 korona pénzbüntetésre ítél a gödöllői járásbíró. A pestvidéki törvényszék felebbezési tanácsa ezt az ítéletet Verebélyi táblai bíró elnöklése s Merkos bíró előadása alapján szintén helybenhagyta.

KOZGAZDASÁG ES KOZLEKEDÉS

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 3.

Néhány napi száraz meleg idő után ma esővel köszöntött be a reggel s délig jól esett 4-7° meleg légmérséklet mellett.

Gazdáink előnyösnek tartják ez ideig az időjárást, melyben a vetések szépen erősödtek. Csak meglepetések be ne következzenek.

Erősen szilárd irányzat mellett indult meg az újév, mintha a gazda újévi ajándékul kapta volna gabnájára a magasabb árakat, melyek már inkább unszolják az eladásra.

Közepes bebozatal mellett elkelt 800 métermázsa buza és 500 métermázsa tengeri magas napi áron.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 8-20—8-30.
Buza közép minőségű 8-10—8-20.
Tengeri 4-30—4-35.
Rozs 6-30—6-40.
Arpa 5-70—5-80.
Zab 6-60—6-70.
Az irányzat szilárd.

Vásári jelentés.

— Aradon, 1902. jan. 3-án tartott heti állatvásárról. —

Kedvezőtlen, hideg esős időben a heti állatvásár közepes felhajtás mellett lanyhán indult meg.

Meglehető érdeklődés mutatkozott a szarvasmarha piacon, hol a jobb minőségű vágásra szánt szarvasmarhák, különösen a vágni való szopos borjúk elég jó áron, gyorsan eladattak.

Nagy érdeklődés mutatkozott a sertés piacon, melyet a rossz idő dacára elég nagy számú vevő keresett fel. A rossz időjárás következtében itt is kisebb volt a felhajtás, minélfogva az árak emelkedtek. A felhajtott jó minőségű sertések mind el is adattak.

A lóvásárba leginkább olcsóbb áru állatok, — többnyire elcsigázott és nyuzni való lo-

vak — hozattak, melyekből csak kevés adatott el, úgy a szarvasmarha és sertésvásár, mint a lóvásár 10 órakor oszolni kezdett.

Látogatott volt a baromfi piac is, hova szintén kisebb volt a behozatal, minélfogva a baromfi-árak is emelkedtek.

A halpiac közepes forgalmat mutatott, a hol az árak emelkedtek.

Árak a következők:

Szarvasmarha vásár: Szarvasmarha levágásra elsőrendű párja 480—540 koronáig. Szarvasmarha levágásra másodrendű párja 380—440 koronáig. Szarvasmarha hizlalási célra 490—560 koronáig. — Igásökör párja 480—500 koronáig. Fejőstehén kis borjas 150—230 koronáig. Szoposborjú levágásra darabja 18—44 koronáig. — Rugottborjú drbja — koronáig. — Juh párja — koronáig. — Bárány párja — koronáig. — Tehén levágásra 180—260 koronáig.

Lóvásár: Remondaló darabja — koronáig. Híntó pára — koronáig. — Igásló elsőrendű párja — koronáig. — Igásló másodrendű párja — koronáig. — Parasztló párja 220—320 koronáig. — Rossz ló (levágásra) párja 15—28 koronáig. — Elcsigázott ló drbja 30—54 koronáig. — Kincstári mustra ló drbja koronáig.

Sertésvásár: Hizott sertés klgija 88 fillérig. — Félhizott sertés klgija 84 fillérig. Süldősertés párja 46—56 koronáig. Pecsényemalacz drbja 3-00—6-00 fillérig. Fiaskocza drbja 66—120 koronáig. Paraszthizlalású sertés klgija — fillérig. — Három hónapos malacz párja — koronáig. Soványsertés párja — koronáig.

Baromfi vásár: Hizottliba párja 10—12— koronáig. Soványliba párja 5-60—7-60 fillérig. Fiaalliba párja — koronáig. — Kappan párja 5-00—7-20 fillérig. — Idei csirke sütni való párja 1-70—2-20 fillérig. Idei csirke rántani való párja 70—1-20 fillérig. Gyöngycsirke párja — koronáig. — Ruca párja idei 2-40—5-00 fillérig. — Pulyka párja 9—12 koronáig. Tojás 7 drb 40 fillér.

Halpiacz: Eleven hal klgija 2-40 fillérig. Vágott hal klgija 2-80 fillérig. — Jegelt halak klgija 1—1-20 fillérig. — Aprohalak klgija 60—80 fillérig. Kecsege kilogrammja 4— fillérig.

Vadak: Szarvas hus kilogrammja —. — Ózhus klgija 1-60—2—. Vaddisznó hus klgija 1-20—. Nyul darabja 1-80—2—. Fácán párja 6—. Fogoly párja 2—. Fenyvesmadár párja —60.

— Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1901. december 16-tól 31-ig. Személyszállítás 1901. dec. 16-tól 31-ig 17383 személy, bevétel 3374 korona 90 fillér, 1901. december 16-tól 31-ig 18469 személy, bevétel 3612 korona 20 fillér, 1901. január 1-től december 31-ig 480981 személy, bevétel 92468 korona — fillér, 1900. január 1-től december 31-ig 506379 személy, bevétel 97426 korona 40 fillér. Teherszállítás 1901. december 1-től 31-ig 1485440 klg., bevétel 1516 korona 13 fillér, 1900. december 16-tól 31-ig 2044340 klg., bevétel 2167 korona 59 fillér, 1901. január 1-től december 31-ig 34805860 klg., bevétel 36785 korona 30 fillér, 1900. január 1-től december 31-ig 31813760 klg., bevétel 33442 korona 31 fillér.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 3.

Délitőzsde. Buzakinál mérsékelt, a vételkezdő gyöngye. Bányadt irányzat mellett 12,000 métermázsa került forgalomba, 2½ fillérral olcsóbb áron. Egyéb gabonafélék bányadtak. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. áprilásra	8.97—8.98
Buza októberre	8.09—8.10
Rozs 1902. áprilásra	7.45—7.46
Zab 1902. áprilásra	7.49—7.50
Tengeri 1902. májusra	5.44—5.45
Repce 1902. augusztusra	12.—12.10

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. áprilásra	8.98—9.—
Buza októberre	8.14—8.15
Rozs 1902. áprilásra	7.46—7.47
Zab 1902. áprilásra	7.54—7.55
Tengeri 1902. májusra	5.43—5.44
Repce 1902. augusztusra	11.35—11.35

Zárni 5 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	635.25
Magyar hitelrészvény	658.50
Leszámítolóbánk részvény	423.—
Rima-Murányi vasút részvény	473.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	654.50
Közuti vasut	598.—
Városi villamos vasut részvény	291.—

S z e s z ü z l e t.

— Január 3. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter c.o. beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Szárított moslék: 12:90—13.— korona mmásanként

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 3. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 94 — 95 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 90 — 92 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 88 — 90 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—290 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli sulyban 88 — 90 érig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 84 — 86 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 82 — 84 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hízott sertések teljes (brutto) sulyából az éltre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 40% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertésleltár. Január 1. napján volt készlet 27,059 darab, január 2. napján felhajtott 353 darab, január 2. napján elszállított 734 darab, január 3. napján maradt készletben 25,878 darab. Uzlet: Csöndes.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, január 3.

Magyar aranyárjádék 40/0	118.50
Magyar koronajárjádék 40/0	94.25
Magyar arany 41/30/0	121.35
Magyar ezüst 41/30/0	100.70
Magyar keleti vasut	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar italmegváltási kötvény	100.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyereséysorsjegy kölcsön	176.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	147.—
Osztrák papírjádék	98.85
Osztrák járadék ezüst	98.80
Osztrák járadék arany	118.90
Koronajárjádék	96.—
1900-iki államsorsjegyek	141.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1590.—
Magyar hitelbank részvény	659.—
Osztrák hitelbank részvény	637.—
Osztrák-magyar államvasut	655.50
30 frankos arany (Napoleonkor)	19.03
Nemet birodalmi marka	117.15
London	239.10
Paris	95.10

NAPIREND.

Január 4. Szombat. Róm. kath. naptár: Titus püspök. — Protestáns naptár: Titus püspök. — Izraelita naptár: Sabbat, Schemoth. — Görög-keleti naptár (december 22.): Anasztázia. — A nap két 7 óra 33 perckor, nyugszik 4 óra 5 perckor. — A hold két 2 óra 28 perckor, nyugszik délután.

Méjézés. Légnyomás reggel 7 órakor 755.4 milliméter, délután 2 órakor 755.4 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 5.2, délután 2 órakor C° + 7.1 — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 4, délután 2 órakor D. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, esik, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó, enyhe, sok helyütt csapadék. Szabadságszerel emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-es emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 óratól délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Köszvény-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11/2—12/2 óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1/2—2/2 óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereklje-múzeum helyisége melletti ülésterem.

Január 5. A II. kerületi jótékony fillérasztársaság választmányi ülése este 6 órakor.

Január 8. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Január 11. Az aradi tanítótestületek segélyalapjának közgyűlése délután 4 1/2 órakor (Polgári fiúiskola rajzterem.)

Január 19. A II. kerületi jótékony fillérasztársaság közgyűlése délután 3 órakor. — Az aradi közjegyzői kamara közgyűlése. — Alberti Werner hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

REGENY-CSARNOK.

A h a r m a d i k.

— Regény. —

Irtá: Sienkiewicz Henrik.

Fordította: Hegedüs Szeferin. [7]

(Polytataz.)

Poterkiewicz Wach melleleg megjegyzi, hogy gégéje kiszáradt. Nekem egy fabatkám sincs, de Swiateckinél még van két rubel s a többinek is van néhány garasa. Összeteszkis kis pénzünket, aztán puncot csinálunk. Isznak az én egészségemre, újra földobnak a levegőbe s midőn megtudják, hogy Suslowskiékkal a dolog ismét rendben van, Kacia egészségére is összeülti poharaikat. Swiatecki hozzám lépve azt mondja:

— Oh, te mamlasz! hát azt hiszed, nem olvasta az a te kisasszonyod, azt a táviratot, mielőtt neked a levelet írta?

Mintha fejszével ütöttek volna a fejemre, úgy éreztem magam erre. Mialat egyik oldalán a láthatár kitisztul, az alatt nehéz felhők tornyosulnak az ellenkező oldalon. A szülőktől minden kitelik, de hogy Kacia ilyen számító legyen!

De az könnyen meglehet, hogy korán reggel ott a sörcsarnokban olvasta a táviratot s azért invitált oly sürgősen magához.

Az első pillanatban Suslowskiékhoz akarok rohanni, hogy a dolgot tisztázzam.

De a társaságot nem hagyhatom magára. Azonkívül még Ostrcinski is beállit, s mint rendesen elegánsan, hidegen, öntudatosan az elmaradhatatlan keztyűvel kezén.

Csak úgy sziporkázik belőle a szellemesség. Hej, ravasz ember!

Már a küszöbön int leereszkedőleg sétatálcájával, s szokott modorával köszönt:

— Gratulálok a mesternek! — Én is gratulálok!

Ezt az „ént“ oly kiönlős hangsúlyval mondja mintha az ő üdvözlője több értékkel bírna, mint másé.

Hátha úgy van?

— Hát te mit találtál ki? — kiáltok feleje. — A mint látod az egész dolgot a „Papírsarkány“-ból tudom.

— Mit bánom én! — szól a szerkesztő.

— A kép kiállításról sem nyilatkoztam még senki előtt.

— De most azt teszed! — mondja nyugodtan Ostrcinski.

Michalak Woitek közbevág:

— De kérem, hiszen nincs is már anyja, hát akkor, hogy lehetett beteg?!

— Ep oly keveset törődöm azzal — felel méltóságteljesen Ostrcinski, másik keztyűjét lehuzva.

— De legalább a távirat igaz?

— Természetesen!

— Ez az állítás egészen megnyugtató.

Hogy a hálámat valamiképpen kimutathassam, puncot töltök neki.

Szájához emeli poharát, egyet hörpint belöle, aztán így szól:

— Először a te egészségedre, aztán — tudod kit illet a másik kerty? . . . Kétszeresen gratulálok!

— Honnan tudod?

Ostrcinski-vállát vonogatja:

— Mert Suslowski ma korán reggel bent járt a szerkesztőségben.

Swiatecki valami alávalóságról, gyalázatos dologról mormog magában.

Én azonban tovább ki nem állom, hanem kalapom után nyulok.

Egy darabig lépést tart velem Ostrcinski, de én úgy rohanok, mintha a tatár kergetne; így utközben elveszitem társamat s mar néhány perc múlva másodszer csengedtek Suslowskiék ajtaján.

Ismét Kacia nyit ajtót, a szülők nincsenek otthon.

— Kacia — szölok szigorú hangon — te tudtál a táviratról!

— Igen! — felel nyugodtan.

— De te, Kacia!

— De édesem! a szülőktől nem lehet csodálni: valami elfogadható oknak kellett lenni, hogy újra beleegyezzenek!

— De te, Kacia!

— Es én a legelső alkalmat megragadtam — hát neheztelhet rám ezért Wladek!

A dolog mindinkább világosodik szemem előtt s kezdem belátni, hogy Kaciának igaza van. Hát tulajd nékppen miért jöttem úgy ide, mint valami örült?

E közben Kacia mindinkább közeledik, míg végre vállamra borul. Atkarolom fejcskáját, válamon pihen, szemét lehunyja, pici piros ajkával felém fordul s sutlogja:

— Ne ne Wladek! még nem! Ne most — majd a menyegző után!

Most annál inkább szorítom ajkam szájacskájához s így maradunk, míg léleketünk végképen elfogy.

Kacia szemei elhaló tekintetűl öltének. Aztán kezébe rejtve arcát, elpirulva szól:

— Ugy-e, annvit kérlek, hogy ne . . .

E szemrehányás és az ujjak közül lövellő tekintet annyira meghat, hogy újra össze-vissza csókolom. Ha valakit szeretünk, azt inkább agyon csókoljuk, mint üssük-ütjük. Es én végtelenül szeretem Kaciát, halálomig, de még azon túl is szeretem őt! Ó, vagy szenki — ezzel vége!

Kacia elhaló hangon váltig erősítgeti, hogy én ezental már nem becsülöm őt.

— Imádot teremtés! Micsoda badarságot beszél itt össze vissza!

A mennyire lehet, megnyugtatom őt, aztán okosan kezdünk beszélni.

Elhatározzuk, hogy ha a szülők nem akarják megmondani, hogy ők már tudtak valamit a táviratról, én nem árulom el, hogy a tényállást már tudom Kaciától elbucuzom, megígérve, hogy estére ismét eljövök.

A műegylet irodájába kell még sietnem. Ennek a közbenjárásával inkább érintkezhetem a „Salon“-nal.

(Polytataz. következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.23	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. e.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbeséről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbeséig szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

Városi színház.

Béret 86. sz.

Páros.

Szombaton, 1902. évi január hó 4 én:

A páholy.

Bohózat 3 felvonásban. Irták: Lauuffs és Krausz. Magyarosította: Kabos Ede

SZEMÉLYEK:

Linóczi Józsiás	Bács Károly.	Csiz Pepi	Giréth K.
Klára, neje	Bácsné.	Dinszky	Palágyi L.
Lili, leányuk	Komlósy I.	Földes Dénes	Nemes S.
Kéri Annuska	Garai Ilona.	Paludán Mózes	Penyéri Mór.
Hidas Bálint	László Gy.	Paludánné	Kalocsa R.
Eva, neje	Menszáros M.	Borbála	Tolnaié.

Kezdete 7 órakor.

5006—1901. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. adókinestár és Aradváros közönsége végrehajthatónak Pucsa Stefánna Putarity Anna végrehajtást szenvedő elleni 168 kor. 24 fillér tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék, (az aradi kir. járásbíró) területén lévő, Aradváros területén fekvő, az aradi 4115. sz. tjkvben A. + 1. sor 2854/d. hrsz. Miklós-utcában 36/d házszám alatt felvett telek és házból álló ingatlanra az árverést 1440 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1902. évi január hó 27-ik napján délután 3 óraker az igazságügyi palota I. em. 88. sz. irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1901. évi augusztus hó 17-ik napján.

Az aradi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Zubor,
kir. tviszki bíró.

707—1901. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Mittelmann-féle gyártelepen levő magtár helyiségeknek azonnali bérbeadása iránt 1902 évi január hó 27-én d. e. 10 óraker árverést tart.

Kikiáltási-ár: 1. Az 1. 2. és 3. számú 4600 mm. gabonát befogadó magtárra 750 kor. 2. A 4. számú 6000—7000 mm. gabonát befogadó magtárra 1200 kor. 3. Az 5. számú 4000 métermázsa gabonát befogadó magtárra 1000 kor.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi december hó 30-án tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

Alapító év 1850.

Sürgöny czim: Krispin terem.

Telefon sz. 35.

Krispin József

Arad.

Hangszerek, kölcsönkönyvtár

hangjegykereskedése,

Deák Ferencz-utca 28. szám.

Legnagyobb választék.

Zongorajavítások és hangolás. Havonkinti bérbeadás jutányos árak részletfizetés mellett is.

703—1901. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir város gazdasági széke a rendőr-legénység, tűzoltó és szolgaszemélyzet részére szükséges ruhák szállítása iránt 1902. évi január hó 7-én d. e. 10 óraker árlejtést tart.

Kikiáltási-ár:

A ruha megnevezése	Három negyedmester, egy kapus és 15 hivatalosoknak	1 őrpapancsnok, 1 gépész, 19 tűzoltó és 3 toronyőrnek	Rendőrlégénységnek	Összesen darabszám	Écsyűges ár		Összesen
					Kor. fil.	Kor. fil.	
Posztó zubbony	19	23	86	128	16	40	2099 20
" nadrág	19	4	13	36	19	—	684 —
" mellény	19	—	—	19	6	40	121 60
" köpeny	4	—	—	4	35	—	140 —
" lengyel nadrág	—	19	—	19	13	—	247 —
" tisztí nadrág	—	1	—	1	36	—	36 —
" pantalló	—	1	—	1	24	—	24 —
" köpeny kámszával	—	—	55	55	35	—	1925 —
" magyar nadrág	—	—	73	73	13	—	949 —
Mosó zubbony	19	23	—	42	5	60	285 20
" nadrág	19	23	80	122	5	—	610 —
" mellény	19	—	—	19	3	60	66 40
" tisztí zubbony	—	1	—	1	7	—	7 —
" " nadrág	—	1	—	1	6	—	6 —
" magyar nadrág	—	—	6	6	5	—	30 —
Gummi gallér kámszával	—	—	10	10	11	60	116 —
Téli sapka	17	2	—	19	8	60	68 40
Nyári sapka	2	21	6	29	3	60	104 40
Alsó ing	19	21, 2	50	92	2	50	230 —
" nadrág	19	21, 2	—	42	2	50	105 —
Jäger alsó ing	—	1	—	1	5	—	5 —
" nadrág	—	1	—	1	5	—	5 —
Nyakraváló	19	—	—	19	—	30	570 —
Celuloze	19	—	—	19	—	30	570 —
Tisztí sapka	—	1	—	1	8	—	8 —
Nyakraváló celulozsal	—	88	160	198	—	30	59 40
Téli sapka báránybőr	—	—	6	6	3	60	21 60
Gyapju kardbojt	—	—	12	12	4	—	48 —
Derékszij	—	—	10	10	2	40	24 —
Fehér szür	—	—	6	6	40	—	240 —
" " kankó	—	—	6	6	28	—	168 —
" darócz nadrág	—	—	6	6	12	—	72 —
Fekete szür	—	—	4	4	36	—	144 —

Kikiáltási ár összesen 8612 kor. 60 fill.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10% a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban. Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal. Az írásbeli ajánlatok lezártan, a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja. Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1901. évi december hó 28-án tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay Gyula, s. k.
aljegyző.

5681—1901. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Cseh Istvánné szül, Haradine Emma végrehajthatónak, Selmeczi Albert és neje Megyaszi Julianna végrehajtást szenvedő elleni 4000 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, M.-Bodzás községben fekvő, a 18. sz. tjkvben A. I. 2. sor alatti ingatlanra 118 korona, továbbá a 19. sz. tjkvben A. I. 1. sor alatti ingatlanra az árverést 1094 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1902. évi február hó 4-ik napján délelőtt 10 óraker M.-Bodzás község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1901. évi szeptember hó 11. napján.

Az aradi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Ribiczey,
kir. tszéki bíró.

704—1901. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Baross-parki kioszknak 1902. évi január hó 1-től 3 évre való bérbeadása iránt 1902. évi január hó 7-én d. e. 10 óraker árverést tart.

Kikiáltási-ár: 1600 korona évi bér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árverést megelőzőleg megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi december hó 30-án tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Er-

tesítések a kiadóhivatal ad; levél-
beni kérdésekre a válasza való bé-
lyeg melléklendő. Telefon értesítések
nem ad a kiadóhivatal.

Ujévi ajándékoknak
alkalmas

fényképek

KLAPOK ALAJOS

Arad, Minorita-palota (Templom-utca)
kaphatók. 1718

**Utbaigazítással,
tanácsccsal**

szolgál, minden képzelhető

**teendőket elvégez,
okmányokat megszerez**

miniszteriumoknál, bármely hatóságnál,
jogtanácsosa segélyével bíróságoknál, ka-
tóna, anyakönyvi, telekkönyvi, illeték, adó,
ipar, utlevél, nagykorúsítás, örökbe fogad-
ás, törvényesítés, honpolgárság, illetőség
és megsemmisítési ügyekben.

**Örökségek, követelések, letétek érté-
kesítése.** 1501

Szeezgyáraknak, Contingens, új iparvállala-
toknál engedély s állami kedvezmény ki-
eszközése. (Sokoldalú tapasztalat. Pontos
kiszolgálás. Méltányos díjazás). Rémi és
Kormos. Budapest, régi posta-utca 10.

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villanyos csengő
berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű
kerékpárok és varrógépek
kedvező fizetési feltételek mellett
kaphatók. 566

Ha hull a haja!
használjon

**Kossuth-féle
haj-essentiát**

(T. Capillorum)

biztos szer a hajhullás és fejkorpa ellen,
kitűnő haj-ápoló szer.

I próba üveg ára **2 korona.**
Kapható a megváltóhoz címzett gyógyszer-
tárban 916

M.-RADNAN.

Nagy ékszer kiállítás.

**Tulhalmozott raktár
miatt**

az összes ékszer, arany, ezüst ne-
műek és órák feltűnő olcsó árban
adatok el, melyről a n. é. közön-
ség meggyőződését kéri

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

ARAD. TEMPLOM-UTCA.

Minorita-palota.

Nagy óra kiállítás.

Lázár Gyula

fűszer, csemege, bor, pezsgő, rum,
tea és cognac kereskedése és as-
ványvizek főraktára

Aradon, Andrássy-tér 19. szám,
(a Központi szálloda-épületben.)

Gyors és pontos kiszolgálás mel-
lett mindenkor friss és jó áruk a
legolcsóbb áron.

Készpénz fizetésénél 2 százalék
pénztári jutalék.

Telefon 344. 1718

Köhögést csillapít

a hirneves és kellemes ízű

Kaiser-féle

mell-bonbon.

2740 körjegyzőleg hi-
telesített bizonyít-
vány igazolja a biztos ered-
ményt köhögés, rekedtség
vagy katarus és elnyálkás-
odás ellen. Minden egyéb
szert kérünk visszautasítani.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Kapható: Gutori Fülöp Kelemen
és Khudy József a Szűz-Mária-
hoz címzett gyógyszer-tárban
Aradon. 1778

Mikalaka, ujtelep,

az új fűtőház közelében egy ház
szabad kézből eladó. Bőveb-
bet ugyanott 428. sz. a.

Újévre vegyen

legjobb minőségű

Singer-varrógépet

Kalmár József

1534

műszerésznél

32

forintért

Arad,

Szalacz-utca 2.

Szakszerű
javító-műhely.

Villanycsengők és telefonberendezések.

A legmegfelelőbb alkalmi ajándék

a **Licker-féle vászon,**
minden háztartásban nélkülözhetetlen.

I vég 23 méter (30 rőf) 7 és 8
forint. Egyedül kapható

Licker Ferencz-nél

Arad. Miksa-utca 13.,
a vasút mellett

1734

Üzlet felosztás és végeladás!

Rövidáru-, férfi-divat-, női pipere-, diszműáru-, kalap-,
cipő-üzlet felosztása miatt

hatóságilag engedélyezett
végeladást

rendezek s a raktáron lévő áruk

minden elfogadható árban

eladatnak.

Tisztelettel

Ruzsonyi Endre

Arad, Andrássy-tér 24., Hungária kávéház mellett.

Magy. kir. államv. üzletvezetősége Sze-
geden.

41277—1901. III. oszt. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az Anina állomáson megüre-
sedő pályaudvari vendéglő bérle-
tére ezennel nyilvános pályázat
hirdetetik. A bérlet fenti vendég-
lőre nézve 1902. évi május hó
1-ével veszi kezdetét és tart ezen
időponttól számított három éven
át, vagyis 1905. évi április hó 30-ig.
Bérlőnek a következő helyiségek
becsáttatnak rendelkezésére:

A földszinten: I—II. osztályu
étterem, III. oszt. váro- és étterem,
italmérő söntés szoba, konyha,
éléskamra, pincze, jégverem, gaz-
dasági udvar és fűskamra.

Az emeleten: 2 szoba, 1 cse-
lédszoba, 1 pinczészoba, továbbá
a padlás.

Az egy koronás bélyeggel el-
látott és „Ajánlat a m. kir. állam-
vasutak fönktitkár Anina állomása
pályaudvarán levő vendéglő üz-
letre” felirattal ellátott, lepecsételt,
borítékba zárt, nemkülönbön kellő
okmányokkal felszerelt ajánlatok
1902. évi január hó 15-én déli 12
óraig az alulírt üzletvezetőség ál-
talános osztálya fönkénél (üzlet-
vezetőségi palota, I. emelet 21. sz.
ajtó) vagy személyesen, vagy kir.
posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre
200, azaz kétszáz korona kész-
pénzben vagy állami letétre alkal-
mas értékpapirokban a szegedi
üzletvezetőség gyűjtő-pénztáránál
1902. évi január hó 14-én déli 12
óraig vagy személyesen vagy kir.
posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti
vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegy-
zett, 14 napnál nem régebb, a név-
értéket meg nem haladó, napi ár-
folyam csak 90% szerinti értékben
számíthatnak. Készpénzben letett
összeg után kamat nem fizetendő.
Az ajánlatban a letétel megtörténte
megemlítendő ugyan, de a letétel-
ről nyert elismervény nem csato-
landó.

A vendéglő bérletére vonatkozó
feltételek a nevezett üzletvezetőség
forgalmi és kereskedelmi osztálya-
ban (I. emelet 12. sz.) a hivatalos
órák tartama alatt megtekinthetők,
miért is az ajánlattevőkről feltéte-
leztetik, hogy a feltételeket ismer-
ik s azokat magukra nézve egész
terjedelmükben kötelezőknek elfo-
gadák.

A fentebbi feltételtől eltérő,
vagy a kitűzött határidőn túl be-
érkezett ajánlatok, továbbá olyan
ajánlatok, melyek táviratilag tétel-
nek s végül olyanok, melyekre
nézve az előírt bánatpénz le nem
tétel, figyelembe vétetni nem
fognak.

Az ajánlatok között a válasz-
tás szabadon, a bérösszegre való
tekintet nélkül történik.

Szeged, 1901. december hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

